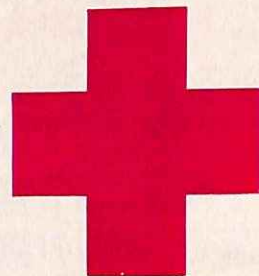

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1978

ΧΕΛΙΔΟΝΟΦΩΛΙΑ

Στίχοι: ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Μουσική: Γ. ΧΩΡΑΦΑ

Μέτρια.

1. Μιά πο-
2. Κα-
1. ρά σέ κά-ποια στέ-γη, δυό χα-ρού-με-να, που-λιά, δυό οπα-θα-τα χε-λι-
2. δυό τὰ χε-λι-δό-νια σάν γυ-ρί-σαν στη φω-λιά, πιά δὲν βρή-καν τὰ καη-

1. δό-νια πῆ-γαν κ' ἔ-χτι-σαν φω-λιά, κ' ἔ-να χέ-ρι, τέ-τοιο χέ-ρι, πού δὲν
2. μέ-να τὰ μι-κρά-κια τους που-λιά. Στὸ κα-κό τὸ οπί-τι τῷ-ρα, πού χα-

1. πό-νε-σε στα-λιά, πᾶει στὴ στέ-γη κά-ποια μέ-ρα καὶ γκρε-μί-λει τὴ φω-
2. λά-σαν τὴ φω-λιά, δὲν πη-γαί-νουν πιά που-λά-κια, δὲν ἄ-κοὺς γλυ-κο-λά-

1. 1. λιά.
2. 2. λιά.

ΣΤΡΑΤΗ ΜΥΡΙΒΗΛΗ
Ἀκαδημαϊκοῦ

Ο ΑΪΤΟΣ

Ὁ Λάμπης, πού ἔχει ἀληθινὸ πάθος μὲ τὸ παι-
χνίδι τῶν αἰτῶν, μοῦ ἐδήλωσε προχτές πὼς δὲ θὰ
ξαναγοράσει πιά ἄλλον.

— Πῶς αὐτό; τότε ρώτησα. Δὲ θὰ ξαναπετά-
ξεις πιά;

Ἄνοιξε μεγάλα τὰ τρυφερά του ματάκια ἀπὸ
τὴν ἐκπληξη.

— Θὰ πετάξω! Μόνο νά. Θὰ κάνω πιά τοὺς
αἰτοὺς μου μόνος μου. Μπορῶ.

Ἀληθινὰ τὰ κατάφερε. Ἔβαλε κάτω ζύμες,
σπάγγους, χρωματιστὰ χαρτιά καὶ σανιδάκια,
πῆρε ψαλίδια καὶ τραπέζομάχαιρα, ἔκαμε μιὰ κου-
ζίνα σάν τῆς τρελῆς τὰ μαλλιά, ἀλλὰ τὰ βγαλε
πέρα. Μοῦφερε τὸν αἰτό του, ἓναν αἰτό πολὺ εὐπα-
ρουσίαστο. Σχῆμα, ζύγια, οὐρές, ὅλα ἐν τάξει.
Εἶχε ἀκόμα καὶ «σκουλαρήκια», εἶχε καὶ «βουίστρες».
Ἦτανε πράσινος καὶ κόκκινος.

Τότε θαυμάσαμε ὅλοι δεόντως καὶ ὁ Λάμπης
ἐμάζεψε τὰ συγχαρητήριά μας μὲ τὴ μετριοφο-
σύνη τοῦ Δαιδάλου ἐπιστρέφοντος ἀπὸ τὴν πρώτη
του δοκιμαστικὴ πτήση. Κατόπιν ἐφορτώθηκε τὸ
ἀριστοῦργμά του καὶ ἀνέβηκε στὸ πλάτωμα τοῦ
Λυκαβηττοῦ νὰ ξαπολύσει τὸν αἰτό του. Ὑστέρ'
ἀπὸ λίγην ὥρα γύρισε πίσω μὲ τὸ μουτράκι του
κατεβασμένο. Ἔσερνε πίσω του τὸν αἰτό του τσα-
κισμένον. Τὰ συγκινητικά του ματάκια ἦτανε βουρ-
κωμένα. Εἶπε θλιμμένος:

— Κοιτάτε... Ἔπεσε μόλις σηκώθηκε νὰ πε-
τάξει...

Ἔκαμα πὼς δὲν εἶδα τὴ θλίψη του. Εἶπα
εὐθυμα:

— Μπά; Ἔτσι γρήγορα; Κάποιο λάθος θὰ
εἶχανε τὰ ζύγια, ἔ;

— Ὅχι. Ἦ οὐρά ἦτανε λίγη. Ἔπεσε μὲ κατα-
κεφαλιά...

— Ἄ! Τόσο τὸ καλύτερο. Θὰ κάνεις ἓναν ἄλλον,
τώρα ἀμέσως. Πιὸ μεγάλον ἀκόμα. Νὰ εἶναι γαλά-
ζιος, γαλάζιος σάν τὸν οὐρανό. Νὰ ἔχει καὶ ἓνα

ἄστρο κόκκινο στὴ μέση. Καὶ σὰ σηκωθεί, νὰ πᾶει
τόσο ψηλά, πού νὰ μὴν τὸν ξεχωρίζεις ἀπ' τὸν
οὐρανό.

— Θὰ φαίνεται μόνο τὸ κόκκινο ἄστρο, λέει κι ὁ
Λάμπης, συνεπαρμένος ἀπὸ τὸ νέο ὄραμα.

— Βέβαια. Ἔνα κόκκινο - κόκκινο ἄστρο, στὴ
μέση τ' οὐρανοῦ... Ἐμπρός... Χαρτιά καὶ κόλλα!

Ὁ Λάμπης ξαναβρῆκε τὴν αἰσιοδοξία του.

— Νὰ εἶναι πολὺ μεγάλος ὁμως!

— Βέβαια.

Ξεκίνησε πηδηχτὰ γιὰ τὴν κουζίνα, σέρνοντας
πίσω του τὸν τσακισμένο αἰτό. Μιά στιγμή στα-
μάτησε συλλογισμένος. Ξαναγύρισε κοντὰ μου.

— Ξέρετε τί;

— Τί;

— Νά. Ἄμα γίνεи πολὺ μεγάλος, θὰ μὲ τραβᾶ
πίσω του. Δὲ θὰ μπορῶ νὰ τὸν κουμαντάρω...

— Ἔ, ὅσο μπορεῖς, τοῦ εἶπα. Δὲν πειράζει νὰ
σὲ τραβᾶ καὶ καμιά φορὰ πίσω του. Ὅλοι μας τὸ
πάθαμε αὐτό...

— Καὶ σεῖς;

— Καὶ γὼ βέβαια.

— Πετούσατε καὶ σεῖς αἰτοὺς; Τοὺς ἀγαπούσατε
τοὺς αἰτοὺς;

— Πολύ. Σάν καὶ σένα, Λάμπη. Καὶ τώρα ἀκόμα
τοὺς ἀγαπῶ. Καὶ σάν πετᾶς τοὺς δικούς σου, τοὺς
βλέπω ψηλά καὶ χαίρουμαι πού ἀνεβαίνουν ἔτσι
ὁμορφα μέσα στὸν οὐρανό...

Ἦθελα νὰ τοῦ πῶ ἀκόμα:

— Καημένε Λάμπη, ἀγαπημένο ἀγοράκι μὲ τὸ
ἀγνὸ πρόσωπο καὶ τὰ συγκινητικά σου ματάκια.
Λάμπη, πού ἀγαπᾶς τοὺς αἰτοὺς, καὶ βουρκώνεις
σάν γκρεμιστοῦνε μὲ κατακεφαλιά ἀπὸ τὰ μεσοῦ-
ρανα στὰ πόδια σου. Λάμπη, θαρρῶ πὼς δὲ
σ' ἔκαμα παρὰ γιὰ νὰ σοῦ παραδόσω τὴν ἀκρὴ
τοῦ σπάγγου τῶν ὀνείρων μου...

Θάθελα νὰ τοῦ πῶ ἀκόμα:

— Λάμπη, μὴ θαρρεῖς καὶ τώρα ἀκόμα πού ὄρ-
χισαν ν' ἀσπρίζουν τὰ μαλλιά μου, πὼς ἔπαψα
νὰ σηκώνω τοὺς αἰτοὺς μου στὸ γαλάζιο στε-
ρέωμα. Τί νὰ κάνουμε, ἀγόρι, πού αὐτὸ μόνο μᾶς
ἔμεινε ἀπὸ τὶς ἀλλοτινὲς πτεροῦγες;

— Λάμπη, θὰ τοῦλεγα, θαρρῶ πὼς βαστάμε
ἀπὸ ράτσα πτερουγάτη. Μέσα μας ἀπομένει ἀκόμα
πολὺ ρίγος ἀπὸ τὴ χαρὰ τοῦ πετάγματος. Σὰ
μεγαλώσεις ἀκόμα, θὰ νιώσεις καλύτερα «τὸ πτερό»
πού ὑπάρχει μέσα μας. Δὲν ὀνειρευτήκες ἀκόμα νὰ
πετᾶς; Δὲν ἐνίωσες αὐτὸ τὸ ἐξάισιο ἀναγάλισμα
τῆς ψυχῆς καὶ τῆς σάρκας; Ἐγὼ τὸ ὀνειρεύτηκα
τόσο πολὺ, πού δὲ θέλω ν' ἀνεβῶ σὲ πτητικὴ μη-
χανή, γιὰ νὰ μὴ χάσω ἐκείνη τὴν ἀπερίγραπτη
αἴσθησι...

Θὰ τοῦλεγα ἀκόμα:

— Λάμπη, δὲν πειράζει πού θὰ γκρεμίζονται
οἱ αἰτοὶ σου. Ἐκείνο πού πειράζει εἶναι νὰ μὴν
ἀπομένεις χωρὶς αἰτό. Μόλις κουρελιάζεται ὁ ἓνας,
ἔσθ' νὰ σηκώνεις στὰ μεσοῦρανα ἓναν καινούργιο.
Νᾶναι γαλάζιος, γαλάζιος πού νὰ μὴν ξέρεις ἂν
αὐτὸς εἶναι πού κρατᾶς ἀπὸ τὸ σπάγγο ἢ ὀλά-
κερος ὁ οὐρανός. Καὶ στὴ μέση νὰ σοῦ χαμο-
γελά — σάν τριαντάφυλλο ἢ σάν λαβωματιά — τὸ
κόκκινο ἄστρο τοῦ ὀνείρου σου...

ΑΘΗΝΑ

«Ζαφειρόπετρα στῆς γῆς τὸ δαχτυλίδι»

Ἡ Ἀθήνα εἶναι ὡς ὄνομα καὶ ὡς πράγμα ἀθάνατη. Καὶ τὴν ἀθανασία τῆς αὐτῆς τὴν ὀφείλει στὸ πνεῦμα τῆς. Γιατὶ μονάχα αὐτὸ εἶναι πραγματικὰ ἀθάνατο.

Ὁ πρῶτος μεγάλος τῆς Ἀθήνας, ὁ καὶ πατριάρχης τοῦ ἀττικοῦ πνεύματος, εἶναι ὁ Αἰσχύλος δυνατὸς ὡς ἄνθρωπος, ὅπως οἱ αἰώνιες δοῦς, πού, ὅπως λέγει ἕνας ποιητής, δὲν πέρασαν ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ξέρομε ἂν ὁ Αἰσχύλος ἐπέρασε ἀπὸ σχολεῖον, ἀλλὰ ξέρομε καλὰ διὰ τοῦτο πέρασαν καὶ περνοῦν ἀπὸ τὸ σχολεῖο του, γιατί ἡ τραγωδία εἶναι τὸ σχολεῖο ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Καὶ διὰ τὴν μάθει μόνοι τους — ἀπὸ τὴν τραγωδία τῆς ζωῆς — τὸ μαθαίνουν ἀπὸ τὸν Αἰσχύλο. Ὅμως ὁ Αἰσχύλος προχώρησε πολὺ πέρα ἀπὸ τὰ θνητὰ καὶ ἐπλησίασε τοὺς θεούς. Εἶναι τόσο κοντὰ στοὺς θεούς, πὺν δύσκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς καταλάβει χωρὶς αὐτόν.

Καὶ ὁ Σοφοκλῆς εἶναι πολὺ κοντὰ στοὺς θεούς. Ὅμως, εἶναι πλησιέστερα στοὺς ἀνθρώπους παρ' ὅτι στοὺς θεούς.

Τέλος ὁ Εὐριπίδης προσεγγίζει ἐξ ὀλοκλήρου τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐρημνεύει τὰ αἰσθηματὰ τους, τὰ βιώματά τους καὶ τοὺς πόθους των. Γιὰ τοὺς θεούς πιά ἀρχίζει ν' ἀμφιβάλλει καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ δικό του δῶμα. Οἱ θεοί, ὅμως, παρ' ὅλη τὴν ἀμφιβολία τοῦ Εὐριπίδη, μένουν ὀρθοὶ καὶ προσβλέπουν μὲ τὴ γνώστη ἐκείνη θεϊκὴ ἀταραξία πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, πὺν τυραννοῦνται ἀπὸ τὰ πάθη τους καὶ τὰ λάθη τους.

Ὁ Σωκράτης, πὺν εἶναι τὸ δευτερο μέγαλο τῆς Ἀθήνας πνεῦμα, παρ' ὅλα ὅσα γίνονται γύρω του, στήν ἐποχὴ του, ἐπιμένει διὰ τοῦτο εἶναι ὀρθοὶ καὶ πολὺ κοντὰ στοὺς ἀνθρώπους. Ὁ ἴδιος μάλιστα ἀκούει καὶ τὸν Λόγο τοῦ Ἀπόλλωνος, πὺν ἔρχεται ἀπὸ τοὺς Δελφούς, «τὸ γνῶθι σ' αὐτόν». Ἀκούει καὶ κάποιαν ἄλλη φῆμη, πὺς εἶναι ὁ σωφώτερος τῶν ἀνθρώπων, φῆμη πὺν ἔρχεται ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἀπόλλωνος. Τὴν ἀγάπησε τὴν Ἀθήνα

ὅσον τίποτε ἄλλο ὁ Σωκράτης καὶ ὅλη του ἡ φιλοσοφία δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ ἀγάπη στήν Ἀθήνα, πὺν τὸν γέννησε καὶ τὸν ἀνέθρεψε καὶ στὸ τέλος τοῦ ἔδωκε τὸ κῶνειον. Ὁ ἴδιος, ὅμως, δὲν εἶπε γι' αὐτὸ κανένα λόγο λόγῳ πρὸς τὴν Ἀθήνα, γιατί πιστεύει στήν αἰωνιότητά της. Ἄν εἶπε κάτι πικρὸ, δὲν ἦταν γι' αὐτήν, τὸ εἶπε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς Ἀθήνας, πὺν, καθὼς αὐτὸς πιστεύει, τὴν ἴδρσαν οἱ θεοὶ καὶ τὴν κρατοῦσαν στή ζωή.

Ὅμως τὸ φῶς πὺν χύνεται στήν Ἀθήνα καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐπάνω σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμον, ἀπὸ τὸ τρίτο μεγάλο πνεῦμα τῆς, τὸν Πλάτωνα, ἔχει τόσα χρώματα, τόση ποικιλία καὶ τόσον μεταφυσικὸ βάθος, πὺν κανεὶς λόγος δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἐκφράσει καὶ νὰ τὸ περιγράψει. Μόνον ὁ ἴδιος ὁ Πλάτων κατὰ ὁρῶσε νὰ τὸ κάνει, γιατί τὸ φῶς αὐτὸ φαίνεται σὲ ὅλη του τὴν ποικιλία μέσα στοὺς διαλόγους του, πὺν εἶναι τόσο ζωντανοί, ὥστε εἶναι σὰν νὰ μὴν ἔχουν παρελθόν, νὰ εἶναι πάντα μέσ' στὸ παρόν. Καὶ μέσα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς διαλόγους εἶναι πὺν βλέπουμε καὶ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Σωκράτη. Ὁ Πλάτων ἔδωκε στὸν Σωκράτη τὴν αἰώνια παρουσία του στή ζωή μας.

Ἐνας συντηρητικὸς Ἀθηναῖος, στήν ἐποχὴ τοῦ Πλάτωνος, ἴσως νὰ πιστεύει, διὰ τὴν ἐποχὴ τῆς λάμψης, ἡ ζωὴ τῆς Ἀθήνας ἐμελλε νὰ κλείσει πιά. Καὶ ἀσφαλῶς ὑπῆρχαν πολλοὶ πὺν τὸ πιστεύαν αὐτὸ τότε. Ὅμως ὁ Πλάτων ὁ ἴδιος ποτὲ δὲν πιστεύει πὺς τὸ πνεῦμα τῆς Ἀθήνας μποροῦσε νὰ πάγει νὰ εἶναι. Εἶχε σαφέστατα προῖδει πὺς οἱ Ἕλληνες ἔπρεπε νὰ ἐνωθοῦν, ἂν ἤθελαν νὰ ἐπιζήσουν.

Ἐνας νέος ἀπὸ τὴ Μακεδονία ἐφηβος 19 ἐτῶν ἔρχεται κοντά, στήν κρίσιμη ὥρα καὶ τῆς Ἀθήνας καὶ ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους, ὁ Ἀριστοτέλης. Αὐτὸς θὰ παραλάβει τώρα τὸ πνεῦμα τῆς Ἀθήνας καὶ θὰ τὸ δουλέψει μὲ τὸν τρόπο του, θὰ τὸ γενικεύσει καὶ θὰ δημιουργήσει μιὰ καινούργια γλῶσσα ἑλληνική,

ἀλλὰ καὶ παγκόσμια: Τὴν οἰκουμένη γλῶσσα τῆς φιλοσοφίας, πὺν θὰ συνοδεύσει τὸν Ἀλέξανδρο εἰς τὰ βῆματά του, τὸν αἰώνιο ἐφηβο τῶν Ἑλλήνων, πὺν γιὰ τοὺς ἄλλους λαοὺς θὰ γίνεῖ θεός, γιὰ τοὺς Ἕλληνες ὅμως θὰ μείνει ὁ πλήρης ἄνθρωπος, πὺν πιστεύει στοὺς θεούς, τοὺς λατρεύει καὶ περιμένει πάντα ἀπ' αὐτοὺς τὰ καλὰ τους νεύματα.

Γρήγορα ἔγινε μὲ τὸν Ἀλέξανδρο καὶ ἄλλη Ἀθήνα, ἡ Ἀλεξάνδρεια, πλούσια καὶ μεγάλη. Πλούσια καὶ στὸ πνεῦμα: ὅμως ἡ παλιὰ Ἀθήνα, ἡ μητέρα, αὐτὴ θὰ ἐξακολουθήσει νὰ ζεῖ, ὅχι μονάχα στή μνήμη τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ πραγματικὰ ὡς τὸ σχολεῖον τῆς ἀνθρωπότητος. Κι ὅταν οἱ θεοὶ τῶν Ἑλλήνων θὰ ἀποτραβηχθοῦν ἀργότερα πρὸς τὰ ὄρεϊνὰ καὶ ἕνας καινούργιος Θεὸς θὰ ἔλθει στήν Ἑλλάδα, ὁ Θεὸς τοῦ Παύλου, καὶ ὅταν ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος θὰ ἔλθει, θὰ εὕρει τὴν Ἀθήνα ἀνέπαφη καὶ θὰ βρεῖ τοὺς Ἀθηναίους νὰ συζητοῦν τὰ πάντα καὶ θὰ συζητήσει μαζί τους γιὰ τὸν καινούργιο Θεὸ καὶ θὰ τοὺς πείθῃ αὐτοὺς εἶναι ὁ Ἄγνωστος Θεὸς πὺν εἶδε τὸ βωμὸ του καθὼς ἀνέβαινε πρὸς τὸν Ἄρειο Πάγον.

Καὶ καθὼς προχωροῦν οἱ αἰῶνες τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ Ἀθήνα θὰ μείνει στὸ κέντρο τοῦ κόσμου καὶ τὸ πνεῦμά της θὰ προσελκύει τοὺς νέους ὅλης τῆς τότε Οἰκουμένης. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς νέους, Ἕλληνες, Ῥωμαῖους καὶ ἄλλων ἐθνῶν θὰ εἶναι στὸν 4ον αἰῶνα καὶ μερικοὶ νέοι ἀπὸ τὴ Μικρὰ Ἀσία, Χριστιανοί, ἀλλὰ ἑλληνολάτρεις. Θὰ γίνουν αὐτοὶ ἔπειτα Πατέρες τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ οἱ φωστῆρες τῆς Οἰκουμένης.

Καὶ ἡ Ἀθήνα θὰ τροφοδοτεῖ τὸ πνεῦμα ὅλων ὧσπον θὰ γεννηθεῖ μιὰ καινούργια Ἀθήνα, ἡ Πόλη τοῦ Κωνσταντινίου καὶ αὐτὴ θὰ πιστεύει εἰς Χριστόν, ἀλλὰ δὲν θὰ μπορεῖ ποτὲ νὰ λησμονήσει τὴν παλιὰ Ἀθήνα, γιατί τίποτε καινούργιο, πὺν θέλει νὰ εἶναι μεγάλο, δὲν γίνεται χωρὶς τὰ παλιά: ἔτσι καὶ ἡ Βασιλεύουσα ἔγινε μεγάλη, γιατί ἔκλεινε μέσα της τὸ πνεῦμα τῆς παλαιᾶς Ἀθήνας. Πόλις ἦταν καὶ ἡ Βασιλεύουσα, ὅπως καὶ ἡ Ἀθήνα πόλις. Τεῖχη εἶχε καὶ ἡ βασιλεύουσα, ὅπως καὶ ἡ Ἀθήνα.

Ὅταν θελήσει κανεὶς νὰ καταλάβει τὴν Βασιλεύουσα καὶ τὸ μεγαλεῖός της, θὰ πρέπει πρῶτα νὰ συλλάβει τὸ πνεῦμα τῆς πόλεως, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς πόλεως εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς Ἀθήνας. Ἡ λάμψη

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Στοῦ πάππου ἐλθσημονήθη
τὰ γόνατα γλυκά,
τὸ πρῶτο παραμῦθι
τὸ ἄθωο παιδί γροικᾷ.

Τῆς ὄψης του τὰ κρίνα
γιά ἰδέσ! πρῶτη φορά
φωτίζει σὰν ἀκτῖνα
ἡ ἀμίλητη χαρά,

πὺν νιώθουμε μεγάλοι,
μικροί, παντοτεινά,
ἀπ' ὅσα μ' ἀστρων κάλλη
ἡ φαντασία γεννᾷ.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ
Ἀκαδημαϊκός

★ ★

ΚΑΝΑΡΙΝΙ ΚΑΙ ΚΟΤΑ

— Νὰ τ' ἀκούσω δὲν μπορῶ
τὸ φριχτὸ κακάρισμά σου,
συλλογιέμαι κι ἀπορῶ,
ποῖα δῶ μέσα εἶν' ἡ δουλειά σου.

— Χμ! τὸ ξέρω πὺς ἐγὼ
ἁμορφὴ φωνὴ δὲ βγάνω,
μὰ πρῶι - πρῶι τ' αὐγὸ
στὴ φωλιά ξέρω νὰ κάνω.

Σὺ τραγοῦδι, ἐγὼ τ' αὐγὸ,
σὺ στήν κλούβα, ἐγὼ δῶ κάτου·
κάθε πράμα ἔχει σκοπὸ
κι ὁ καθένας τὴ δουλειά του.

ΜΙΧ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀκαδημαϊκός

★ ★

ΤΟ ΓΑΤΙ

Νιάου, νιάου! τὸ γατὶ ξεφωνίζει, παίζει.
Τόσος θόρυβος γιατί κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι;

Κουρελάκι σὲ σκοινὶ τοῦ ἔδεσεν ἡ Νίκη.
Τὸ δαγκώνει, τὸ κουνεῖ, τὸ θαρρεῖ ποντίκι.

Δέστε πὺς παραφυλᾷ, καμπουριάζει, τρέχει.
Κ' ἡ μικρούλα μας γελά. Τί χαρὰ πὺς ἔχει!

ΕΥ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ - ΠΑΤΡΩΝΑ
Παιδαγωγός

ΤΟ ΘΥΜΩΜΕΝΟ ΚΑΡΑΒΙ

Σὰν σύννεφο τρέχει, σὰν ἴσκιος διαβαίνει.
Τὰ πανιά του φουσκώνουν στὸ πρῦμο ἀεράκι.
Κάπου πρέπει νὰ χιμήξει, καθὼς τὸ γεράκι.
Τ' εἶναι κείνο στή θάλασσα τὴν ἀφρισμένη;

Νὰ ἔτανε τάχα πλεούμενο; Νὰ ἔναι καράβι;
Τρομαγμένα τὰ κύματα φεύγουν μπροστά του.
Μιὰ σηκώνεται ὀρθό, μιὰ βυθίζεται κάτω,
μιὰ πηδάει στὸν ἀφρὸ κι ἀπ' τὸν ἥλιο ἀνάβει.

Πές μου ἀλήθεια, τῆς θάλασσας εἶσαι στοιχειό;
Ποιὰν ἐκδίκηση τρέχεις ἀπόψε νὰ πάρεις;
Στὸ τιμόνι ποῖον ἔχεις; Καὶ μοῦ ἔπε: — ὁ Κανάρης
μὲ πηγαίνει στή Χιό!

ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
Ἀκαδημαϊκός

★ ★

Ο ΚΛΕΜΜΕΝΟΣ ΓΑ-Ι-ΔΑΡΟΣ

Ἐνα γαῖδαρο εἶχαν κλέψει
δυὸ τρανοὶ κατεργαρέοι.
— Εἶν' δικό μου, ὁ ἕνας λέει.
— Μπά! πὺς σοῦρθε τέτοια σκέψη;

Καὶ φωνάζουν καὶ μαλώνουν
καὶ τὸν κόσμο ξεσηκώνουν.

Ξάφνου τρίτος κατεργάρης,
πιὸ μέγαλος κλεφταράς,
— ὡς πὺν εἰδηση νὰ πάρεις —
ὁ πανοῦργος μασκαράς
τὸ γαῖδουρί τοὺς ἀρπάζει
καὶ στὰ πόδια εὐτὺς τὸ βάζει!

Κ' ἔτσι ἀφήσαν τὸν καυγά τους
καὶ καθήσανε στ' αὐγά τους!...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

τῆς Βασιλεύουσας κατὰ τὸν Μεσαίωνα θὰ ἐπισκιάσει τὴν δόξα τῆς παλαιᾶς Ἀθήνας, τὴν σοφία τῆς ὅμως δὲν θὰ κατορθώσει ποτὲ νὰ τὴν ἐπισκιάσει. Ἐξωτερικὰ θὰ πτωχεύσει ἡ Ἀθήνα, θὰ γίνεῖ χωρὶς γιὰ αἰῶνες. Ὅμως μέσ' στὶς καρδιὰς τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅλων τῶν ἀνθρώπων θὰ μεγαλώνει ὁ πλούσιος θρόλος της. Κι ὅταν ἡ Βασιλεύουσα θὰ πέσει,

θὰ ὑπάρχουν δύο θρόνοι μέσ' στὶς καρδιὰς τῶν Ἑλλήνων καὶ δύο καημοί: Ὁ καημὸς τῆς παλαιᾶς Ἀθήνας καὶ ὁ καημὸς τῆς Πόλης. Καὶ κάποτε, ὅσοτε ἀπὸ αἰῶνες, θὰ σημάνει ἡ μεγάλη ὥρα καὶ ἡ παλιὰ Ἀθήνα θὰ ξαναζήσει. Σκληρὸς μάχης θὰ γίνουν στὰ ἀρχαῖα χαλάσματα καὶ τὰ μνημεῖα καὶ ἡ Βασιλεύουσα θὰ παρακολουθεῖ δουλωμένη τὸν ἀγῶνα.

Ἡ σύντομη αὐτὴ ἱστορία εἶναι ἡ ἱστορία τῆς Ἀθήνας, ὅπου μέσα σήμερα ζοῦμε. Εἶναι ἱστορία μαζί καὶ θρόλος. Τὸ σπουδαιότερο ὅμως εἶναι ὅτι ἡ Ἀθήνα εἶναι καὶ ζωή. Ἀλλὰ σ' αὐτὸν ἔδω τὸν τόπο δὲν ὑπάρχει ζωὴ χωρὶς ἱστορία καὶ θρόλο. Ἐδῶ ἀναγιγνώσκονται διαρκῶς ἡ ἱστορία καὶ ἡ ζωὴ γίνεται γρήγορα καὶ αὐτὴ θρόλος.

ΦΤΕΡΟΥΓΙΣΜΑΤΑ

Όταν ο κύριος Καρυστινός μπήκε στην αίθουσα και ανέβηκε στην έδρα, οι μαθήτριες της τετάρτης Δημοτικού, που τιτίβιζαν και κελαιδούσαν σαν πουλάκια, σώπασαν όλες μαζί. Έτσι γινόταν πάντα όταν ανέβαινε στην έδρα ο κύριος Καρυστινός, ο πιο αγαπητός τους δάσκαλος. Την ώρα εκείνη ο ήλιος του Μαρτίου χυνόταν ολόλαμπρος μέσα από το πλατύ παράθυρο, και πλημμύριζε την αίθουσα με φως και τις καρδιές με αγαλλίαση. Κ' ήταν τόσο ωραία να κάνουν οι μαθήτριες μάθημα σε τόσο φως και με δάσκαλο τον κύριο Καρυστινό, που πάντα τους έλεγε τόσα ωραία και διδακτικά πράγματα! Μα αυτή τη φορά ο κύριος Καρυστινός ανέβηκε στην έδρα κρατώντας έναν όγκο από τετράδια. Ήταν τα τετράδια των εκθέσεων. Πρό πέντε ημερών είχε βάλει για «θέμα» στις μαθήτριες, τον πρώτο μήνα της άνοιξης, τον Μάρτη. «Θα μου γράψετε — είπε στα κορίτσια — ό,τι αισθανόσαστε και σκεπτόσαστε σαν μπαίνει ο Μάρτης. Θα σας παρακαλέσω να γράψετε απ' ευθείας ό,τι νιώθετε ή κάθε μία σας. Μην θελήσετε να γεμίσετε τις σελίδες σας με πράγματα που δεν τ'ακαλοξέρετε και δεν τ'αισθάνεσθε. Πές τε πώς δεν θα γράψετε «έκθεση», πώς δεν πρόκειται να σας κρίνει κανείς, πές τε, ως πούμε, πώς γράφετε για τον εαυτό σας ή, το πολύ-πολύ, σε μία σας φίλη. Δεν θέλω καμιά επίδειξη από μέρους σας. Θέλω μόνο φυσικότητα και ειλικρίνεια». Αυτά τόνιζε με πολλά χαμόγελα ο κύριος Καρυστινός. Και οι μαθήτριές του, αλαφρωμένες από ένα βάρος, χαρούμενες, πήγαν σπιτί τους, στρώθηκαν μπροστά στο τετράδιο των εκθέσεων, και έγραψε ή κάθε μία, ό,τι έγραψε.

Και τώρα, νά, στέκεται εκεί στην έδρα ο κύριος Καρυστινός, και ο σωρός των τετραδίων με

τις εκθέσεις φτάνει ως τα μισά του στήθους του. Ήξεραν πώς ο κύριος Καρυστινός είχε διαβάσει όλες τις εκθέσεις, τις είχε βαθμολογήσει, και πώς τώρα θα τους έλεγε ποιά ήταν η καλύτερη έκθεση, και θα φώναζε τη μαθήτριά που την είχε γράψει, για να διαβάσει την έκθεση μπροστά σε όλη την τάξη. Εκτός από τον πρώτο βαθμό που είχε πάρει, αυτό το «διάβασμα» ήταν και ένα είδος ήθικου βραβείου, ωραιότερου από το βαθμό. Πόση ανυπομονησία, πόσες καρδιές χτυπούσαν εκείνη τη στιγμή! Εκτός από τέσσερες-πέντε μαθήτριες που δε γράφουν ποτέ καλή έκθεση, όλες οι άλλες έλπιζαν πώς είχαν γράψει την καλύτερη. Και περίμεναν...

— Χαρούλα Δεσποτίδη, είπε με την απαλή του φωνή, ο κύριος Καρυστινός. Σήκω Χαρούλα, κ' έλα να μου διαβάσεις την έκθεσή σου. Πολλές άλλες συμμαθήτριάς σου γράψαν ωραίες εκθέσεις. Θα τις αναφέρω μία-μια! Μα η δική σου, νομίζω πώς είναι η καλύτερη. Έλα!

Από το τρίτο θρανίο της δεξιάς σειράς, σηκώθηκε η Χαρούλα Δεσποτίδη. Από τη χαρά της, το πρόσωπό της είχε γίνει καταπόρφυρο, σαν ένα τριαντάφυλλο που άξαφνα είχε κοκκινίσει. Πλησίαζε στην έδρα, πήρε το τετράδιο από τον Κύριο, το άνοιξε, κοίταξε όλη την τάξη με χαμόγελο, και άρχισε να διαβάζει. Το φως του ήλιου αποχρυσώνει τα ξανθά της μαλλιά. Διάβασε:

«Έφ'ετος είχαμε πολύ βαρύ χειμώνα. Συννεφιάς, κρύο, βροχές, πλημμύρες, χιόνια. Δεν πήγαμε ούτε μία έκδρομή. Η μητέρα μου κάνοντας τις δουλειές του σπιτιού όλο κάτι μουρμούριζε. Ο πατέρας μου, μόλις γύριζε από την Τράπεζα, έτρεχε στο γραφείο του και βύθιζε το πρόσωπο μέσα στα βιβλία του, γιατί άρσει στον πατέρα μου, όταν είναι σπίτι, να

διαβάζει και να γράφει. Τί γράφει, δεν ξέρω. Άμα τον ρωτώ καμιά φορά, μου λέει, «θα μάθεις, όταν θα μεγαλώσεις. Γιατί τότε έλπιζω να τυπώσω τα βιβλία μου». Όσο για τον αδελφό μου, που είναι φοιτητής, κι αυτός τις πιο πολλές βραδιές έμεινε μέσα. «Πού να πάει κανείς με τέτοιο καιρό», έλεγε, τρίβοντας τα χέρια του. «Υπάρχει τίποτα καλύτερο από το σπίτι;» Κι αφού έβλεπε λίγη τηλεόραση — τα αθλητικά νέα! — άνοιγε τα βιβλία του. Σπουδάζει νομικά. Μα στο σπίτι δεν είμαστε μόνοι. Ζει μαζί μας και ο αγαπημένος μας παπούλης. Είναι ένα πολύ ζωνρό και καλό γεροντάκι. Όλο μ'ας λέει άστεία του παλιού καιρού, μ'ας λέει παραμύθια, πολεμικές ιστορίες, κι όταν είναι καλός καιρός, τον βγάζουμε περίπατο. Πόση χαρά νιώθει τότε ο παπούλης! Γίνεται κι αυτός σ'α μικρό παιδί! Καμιά φορά μάλιστα ξεχνιέται και κάνει να τρέξει στον κήπο, μα έμεις τον πιάνουμε από το χέρι και του φωνάζουμε, «έ, παπούλη, πρόσσε μην πέσεις!».

Μα έφ'ετος ο παπούλης με το βαρύ χειμώνα που είχαμε, υπόφερε πολύ. Όλο κρυωμένος ήτανε! Δεν τον αφήναμε να κατέβει από το κρεβάτι του, μην άρπάξει κανένα κρυολόγημα! Τον τυλίγαμε με ζεστές κουβέρτες και του πηγαίναμε το φαγητό στο κρεβάτι. Κ' εκείνος έτρωγε δίχως όρεξη και κοίταζε λυπημένος από το παράθυρο τον μαύρο ουρανό, που έλεγε πώς ήθελε να σπάσει τα παράθυρα και να μπει μέσα στο σπίτι. Πόσο τον πονούσε τον καημένο τον παπούλη! Δεν είχε όρεξη μήτε να μ'ας μιλάει, όπως άλλοτε. Και μία-δυο φορές νόμισα πώς τον άκουσα να ψιθυρίζει: «Τα χελιδόνια! Ά, τα χελιδόνια!».

Όστόσο, κάποια μέρα έφυγε ο κουτσο-Φλέβαρος και μπήκε ο Μάρτης. Τότε ο παπούλης ζωντάνεψε. Κι άξαφνα τον είδα ένα πρωί να πετιέται σαν παιδάκι από το κρεβάτι του και να τρέχει στο παράθυρο. «Έ, πατέρα, τί κάνεις εκεί, του φώναζε η μητέρα μου, θα κρυώσεις! Μην σε ξεγελά ο ήλιος που λάμπει! Ακόμα κάνει πολλή ψύχρα — μπορεί και να ξαναγυρίσει ο χειμώνας!». «Δεν ακούω τίποτα, φώναζε σαν πεισμο-

μένος ο παπούλης. Ο χειμώνας έφυγε. Το ήμερολόγιο λέει «8 Μαρτίου 1978». Είναι άνοιξη! Δεν το νιώθετε έσείς που είστε νέοι; Δεν νιώθετε το αίμα να κυκλοφορεί πιο γρήγορα στις φλέβες σας; Δε νιώθετε να φτερουγίζει ή καρδιά σας, σ'α χελιδόνι; Νά! Νά! Άπάνω στην ώρα! Για κοιτάστε αντίκρυ σ' εκείνα τα σύρματα! Νά! Νά! Βλέπετε τρία χελιδόνια; Ήρθε ή άνοιξη, σ'ας λέω! Τη φέρανε τα χελιδονάκια μου, τα καημένα μου τα χελιδονάκια! Σε λίγο θα γιορτάσουμε του Εύαγγελισμού και την Έπανάσταση του 1821! Άχ, να ήμουν στα χρόνια σου, Χαρούλα, και να βρισκόμουν στο σχολείο του χωριού μου, τότε που μ'ας έβαζε στη γραμμή ο κύριος Μπαρκάκης ο δάσκαλός μας, και με μιά σημαία μπροστά κ' ένα ταμπούρλο διασχίζαμε καμαρωτοί — καμαρωτοί τον κεντρικό δρόμο και φτάναμε στην πλατεία, γύρω από ένα άγαλμα, όπου από ένα μπαλκόνι έβγαζε λόγο για τα κατορθώματα των προγόνων μας σ'α 1821 ο κύριος Μπαρκάκης. Μα μιλούσανε και πολλοί άλλοι. Πού να τους θυμάμαι τώρα!» Και λέγοντας αυτά ο παπούλης, έλαμπε σαν τον ήλιο του Μαρτίου! Και με τα τρεμουλιαστά του δάχτυλα έδειχνε όλοένα αντίκρυ, τα χελιδόνια, που φτερουγίζουν στα σύρματα, σαν ακροβάτες!».

Έδω τέλειωσε ή έκθεση. Η Χαρούλα έκλεισε το τετράδιο, κι άμέσως ξέσπασαν χειροκροτήματα από όλη την τάξη. Χειροκρότησε και ο κύριος Καρυστινός. «Μπαρμπο, Χαρούλα, είπε μ' ένα πλατύ χαμόγελο, έκανες αυτό που σ'ας ζήτησα! Όταν γράφετε έκθεση, το π'αν είναι να μην νομίζανε πώς πρέπει να φανείτε άνώτεροι από τον εαυτό σας! Φτάνει να τον ρωτάτε τον εαυτό σας και να ακούτε ό,τι σ'ας λέει ή ψυχή σας και ο νους σας! Ο έσωτερικός μας κόσμος, είναι ένας άνεξάντητος θησαυρός!».

Χτύπησε το κουδούνι για το διάλειμμα. Και τα κορίτσια, σαν ξεχύθηκαν στην αύλη, τριγύρισαν όλα με θαυμασμό τη Χαρούλα Δεσποτίδη και τις κάναμε ένα σωρό έρωτήσεις. Σ'α μάτια τους ή Χαρούλα ήταν πια μιά κοπέλα με ταλέντο! Μακάρι να γράφανε όλες σαν κ' εκείνη...

ΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΜΑΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝΤΑ

Έφ'ετος τα παιδιά της έκτης Δημοτικού θέλησαν να γιορτάσουν με μεγαλύτερη πρωτοτυπία την επέτειο της 25ης Μαρτίου. Τα προηγούμενα χρόνια, όταν ήταν σε μικρότερες τάξεις, άκουγαν άγόγγυστα τις πατριωτικές όμιλίες των μεγάλων, έλεγαν ποιήματα, ντύνονταν τσολιάδες και βλαχοπούλες και χόρευαν λεβέντικους χορούς στην αύλη του σχολείου.

Τούτη τη χρονιά, σαν π'οι μεγαλύτερα, λαχταρούσαν κάτι άλλο. Ένα διάλογο, ως πούμε, μέσα στην τάξη. Μιά ωραία συζήτηση για το νόημα της επέτειου. Κατιτί ξεχωριστό. Και ζήτησαν αυτή τη χάρη από τη δασκάλα τους, που δεν έφερε καμιά αντίρρηση. Μόνο που γύρισε από τα παιδιά ν' ανοίξουν εκείνα τη συζήτηση για να καταλάβει τί ακριβώς ήθελαν.

— Ποιός θ' άρχισει; ρώτησε χαμογελώντας.

Ο Φώτης σήκωσε το χέρι και είπε θαρρετά:

— Εγώ, κυρία. Κατ' άρχην να ρωτήσω κάτι: Μπορώ να πω ειλικρινά τις σκέψεις μου;

— Αυτό δεν έπρεπε να το ρωτήσεις, είπε άπορημένη ή δασκάλα. Είναι αυτόνοτο.

Ο Βλάσης συμπλήρωσε:

— Σε μιά δημοκρατία το χρέος του πολίτη είναι να λέει ειλικρινά αυτό που σκέφτεται.

Ο Φώτης κούνησε το κεφάλι σαν να έλεγε «έχει καλώς» και συνέχισε:

— Κάθε χρόνο στις πατριωτικές γιορτές κάνουμε όλο τα ίδια και τα ίδια. Στοιλίζουμε με σημαίακια το σχολείο. Βάζουμε δάφνες στις εικόνες των ήρώων. Κολάμε στους τοίχους γαλάζιες ταινίες: «Ζήτω ή 25η Μαρτίου 1821». Ντύνουμε τα μικρά τσολιάδες και τα βάζουμε να πούν ποιήματα, που πολλές φορές δεν καταλαβαίνουν το νόημά τους. Ύστερα χειροκροτάμε και γυρίζουμε στα σπίτια μας ήσυχoi, ότι γιορτάσαμε κατά π'ως πρέπει μιά τέτοια σοβαρή επέτειο.

Η Έλένη θέλησε να μιλήσει. Η δασκάλα έγνεψε το «ναί» και ή Έλένη είπτε:

— Δηλαδή, Φώτη, θέλεις να καταργήσουμε την παράδοση; Όλα αυτά έχουν ένα νόημα. Να διατηρούμε στη μνήμη μας το χρέος μας στους ανθρώπους που μ'ας χάρισαν την ελευθερία.

— Δεν λέω όχι, διαμαρτυρήθηκε έντονα ο Φώτης, αλλά να το κάνουμε κάπως διαφορετικά.

— Εγώ καταλαβαίνω τί θέλει να πει ο Φώτης, συμφώνησε ο Θανάσης. Θέλει ψυχική συμμετοχή των παιδιών κι όχι κούφια λόγια. Κ' ή άφεντιά μου τις βαριέται αυτές τις γιορτές με το στερεότυπο χαρακτήρα τους. Είναι σαν να βλέπεις το ίδιο έργο. Νά: «Ας πάρουμε παράδειγμα το συνονόμάτό μου τον Άθανάσιο Διάκο. Όρίστε και του βάλαμε δάφνες στο κάδρο του. Τί βγήκε; Τίποτα. Μόλις πάω σπίτι μου και φάω τις μπιρζόλες μου θα τον έχω ξεχάσει. Ρίχνω λοιπόν μιά ιδέα. Άν θέλουμε να τιμήσουμε τον Άθανάσιο Διάκο να π'αμε μιά έκδρομή. Στον τόπο που γεννήθηκε, που έδρασε. Να βρούμε τα λημέρια του ή μιά πηγή που ήπιε νερό να ξεδιψάσει. Να π'αμε στην Άλαμάνα, να δραματιστούμε τη μάχη, να βαδίσουμε με δυο λόγια στα ίχνη του και τέλος να π'αμε στον τάφο του ν' ανάψουμε ένα κερί. Έτσι το αισθάνομαι εγώ. Να ταυτιστώ με τον ήρώά μου, να γίνω ένα μαζί του, για να καταλάβω τη θυσία του.

— Είναι κι αυτό μιά ιδέα, είπε σχεφτική ή δασκάλα.

— Και μάλιστα πολύ καλή, συμφώνησε και ή Έλένη. Το ίδιο είναι να συζητάμε για την ελευθερία μέσα στους τέσσερους τοίχους του σχολείου και το ίδιο να βρισκόμαστε στη Μονή της Άγίας Λαύρας με το λάβαρο και όλες τις μνήμες μπροστά μας;

— Οι έκδρομες είναι καλές, μα έχουν δυσκολίες στην πραγματοποίησή τους, είπε ή Βάσω, μιά πολύ λογική κοπέλα. Έγώ θα

πρότεινα τὸ ἐξῆς: Οἱ δάσκαλοι ἀπλῶς νὰ δίνουν κατευθύνσεις, καὶ τὶς γιορτές νὰ τὶς ἐτοιμάζουν τὰ παιδιά. Ἐκεῖνα νὰ εἶναι ὑπεύθυνα, ἐκεῖνα νὰ κινητοποιοῦνται νὰ παρουσιάσουν κάθε φορὰ κάτι πρωτότυπο. Ἐμεῖς τὰ παιδιά ἔχουμε περισσότερη φαντασία ἀπὸ τοὺς μεγάλους. Ἄν ἀσχοληθοῦμε λοιπὸν μ' ἓνα θέμα ποὺ ἐμεῖς μόνοι μας θὰ βροῦμε, θὰ ἔχουμε βέβαιη τὴν ψυχικὴ συμμετοχὴ ποὺ ζητᾷ ὁ Φῶτης.

Ὁ Φῶτης εἶχε γίνει κατακόκκινος βλέποντας ὅτι ἡ ἰδέα ποὺ ἔριξε εἶχε πιάσει ρίζες στὰ παιδιά.

— Βρεῖτε λοιπὸν ἓνα θέμα, εἶπε ἡ δασκάλα καὶ σηκώθηκε μὲ ἐνθουσιασμό ἀπὸ τὴν καρέκλα της. Θὰ σᾶς βοηθήσω κ' ἐγώ. Θὰ τὸ συζητήσουμε ἐδῶ μέσα, καὶ στὶς 25 Μαρτίου θὰ τὸ παρουσιάσετε σὰν δική σας ὁμιλία. Συμφωνεῖτε;

Τὰ παιδιά χάρηκαν. Καὶ φυσικὰ συμφωνοῦσαν. Διάλεξαν λοιπὸν τὸ θέμα τους: Ἐλευθερία ἢ θάνατος.

Ὁ Βλάσης ἄρχισε πρῶτος:

— Τὸ «ἐλευθερία ἢ θάνατος» εἶναι μιὰ πολεμικὴ ἱαχὴ. Ὁχι. Ἐγὼ νομίζω ὅτι εἶναι ἓνα πολεμικὸ ἀνακοινωθέν.

— Μὰ δὲν ὑπῆρχε τότε κράτος γιὰ νὰ βγάξει ἀνακοινωθέντα, εἶπε ὁ Ἀντρέας, πολὺ λογικά.

— Σωστά, παραδέχτηκε ὁ Φῶτης, τὸ ἔπαιον ὅμως οἱ ὀπλαρχηγοί, αὐτοὶ δηλαδὴ ποὺ ἄρχισαν τὴν ἐπανάσταση, κ' ἔτσι αὐτὲς οἱ δυὸ λέξεις ἔχουν τὴ σημασίαν ἑνὸς ἀνακοινωθέντος.

Ἡ δασκάλα χαμογέλασε γιατί θυμήθηκε κάτι.

— Τὸ «νευνικήκαμεν» εἶναι πρὸ σύντομο κι ἀπὸ τὸ «ἐλευθερία ἢ θάνατος». Εἶναι μονολεκτικὸ, ἀπίθανο ἀνακοινωθέν, τὸ λαμπρότερο τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας. Θυμᾶστε ποῖος τὸ εἶπε;

— Ὁ Φειδιππίδης, ὁ μαραθωνοδρόμος, φώναξαν ὅλα τὰ παιδιά μαζί.

Ὁ Ἀντρέας ρώτησε:

— Μήπως τὸ «ὦ ξεῖν, ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίους, ὅτι τῆδε κείμεθα τοῖς κείνων ρήμασι πειθόμενοι» δὲν εἶναι κι αὐτὸ ἓνα ἀνακοινωθέν;

— Ὁχι, αὐτὸ εἶναι ἐπιτύμβιο στὶς Θερμοπύλες, εἶπε ἡ Βάσα.

— Θὰ μπορούσαμε νὰ τὸ ποῦμε ἀνακοινωθέν, μπῆκε στὴ μέση ἡ δασκάλα, κι ἂς εἶναι γραμμένο πάνω στὸν τύμβο τῶν τριακισίων τοῦ Λεωνίδα. Εἶναι μιὰ ἀπόφαση τῶν

Ἑλλήνων νὰ μείνουν καὶ νὰ πέσουν στὸν τόπο τοῦ χρέους γιὰ τὴν πατρίδα.

— Εἶναι κάτι σχετικὸ μὲ τὸ ἀνακοινωθέν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940, παρατήρησε ὁ Βλάσης. «Αἱ ἡμέτεραι δυνάμεις ἀμύνονται τοῦ πατρίου ἐδάφους». Ὁ πατέρας μου λέει, κυρία, ὅτι τέτοιο πολεμικὸ ἀνακοινωθέν, τόσο λιτὸ καὶ τόσο μεστὸ συγχρόνως, δὲν ἔχει ξαναγραφεῖ στὴν ἱστορία μας.

Ἡ δασκάλα προσπαθοῦσε ὁλοένα νὰ θυμηθεῖ γιὰ νὰ βοηθήσει τὰ παιδιά. Εἶπε λοιπὸν συγκινημένη:

— Νομίζω πὼς ὅλα τὰ πολεμικά μας ἀνακοινωθέντα εἶναι θαυμάσια σὲ λιτότητα καὶ νόημα. Ἄν πᾶμε πίσω σ' ἐκεῖνο τὸ θαυμαστὸ βυζαντινὸ ἀνακοινωθέν τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου; Δὲν σᾶς ἀρέσει τό: «πάντες γὰρ αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεν καὶ οὐ φεισόμεθα τῆς ζωῆς ἡμῶν»;

— Μὰ καὶ τὸ «Ἴτε παῖδες Ἑλλήνων, νῦν ὑπὲρ πάντων ὁ Ἀγών», ποὺ ἀκούστηκε στὴ ναυμαχία τῆς Σαλαμίνας, εἶναι πολεμικὸ ἀνακοινωθέν, εἶπε ὁ Φῶτης. Εἶναι τὸ «ἐλευθερία ἢ θάνατος» εἰπωμένο μὲ ἀρχαῖες λέξεις.

— Κυρία, εἶπε κ' ἡ Ἑλένη, ὅταν γύρισε ὁ αὐτοκράτορας Ἡράκλειος θριαμβευτὴς ἀπὸ τὸν πόλεμο μὲ τοὺς Πέρσες ἔστειλε τὸ μήνυμα: «Ἐπεσε ὁ ὑπερήφανος καὶ θεομάχος Χοσρόης». Τὸ 1940 κάτι σχετικὸ ἔλεγε τὸ ραδιόφωνο: «Οἱ Ἴταλοι νικήθηκαν». Ἐπεσε ἡ Κορυτσά! Τὰ ἴδια λόγια σ' ἄλλες ἐποχές.

Ἡ δασκάλα ἔγραψε ἓνα ἓνα τὰ ἀνακοινωθέντα στὸν πίνακα καὶ διπλα τὴ χρονολογία. Βρῆκαν καὶ ἄλλα πολλὰ σὲ διάφορες ἱστορικὲς ἐποχές καὶ τὰ κατὰγραψαν ὅλα. Στὸ τέλος τῆς ἑβδομάδας καὶ πάλι τὸ λόγο ὁ Φῶτης:

— Κυρία, ἂν παρατηρήσουμε προσεχτικὰ αὐτὰ τ' ἀνακοινωθέντα, θὰ δοῦμε ὅτι πρόκειται γιὰ περήφανες καὶ ἀρνητικὲς ἀπαντήσεις ἀπέναντι στὸν ἐχθρό. Κι ἂς ἀλλάζουν οἱ ἐποχές κι ἂς ἀλλάζει ἡ γλῶσσα. Κι ἂς εἶναι ἄλλοτε στὴν ἀρχαία διάλεκτο ἢ τῇ βυζαντινῇ ἢ τῇ καθαρῆς. Ἐτσι μοῦ ῥχεται νὰ ὑποθέσω ὅτι ὁ Λεωνίδας ἔχει μετεμψυχωθεῖ στὴν ψυχὴ τοῦ Διάκου ἢ ὅτι ὁ Θεμιστοκλῆς δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Κανάρη. Ποῖος νὰ ξέρει ἂν τὸ γραφτὸ τῆς Μεσσηνιακῆς Γερουσίας δὲν τὸ ὑπαγόρευσε ὁ Παλαιολόγος; Ἄν ἐν

λόγῳ ἀπεφασίσαιμεν ἢ νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἢ νὰ ἀποθάνωμεν».

— Ποῖος νὰ ξέρει, εἶπε σκεφτικὴ καὶ ἡ δασκάλα. Ἐκεῖνο πάντως ποὺ φαίνεται καθαρά, καὶ ποὺ πολὺ σωστά εἶπες, εἶναι ἡ συνοχή, ἡ ἐνιαία καὶ ἀδιάσπαστη συνοχὴ τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους ἀπὸ τὰ παλιὰ χρόνια μέχρι σήμερα. Πεῖτε μου τώρα: Θὰ μπορούσατε αὐτὰ ποὺ εἴπαμε ἐδῶ μέσα νὰ τὰ κάνετε μιὰ σύντομη ὁμιλία γιὰ τὴν ἐπέτειο τῆς 25ης Μαρτίου;

— Μείνετε ἡσυχῇ, κυρία, εἶπε ὁ Ἀντρέας. Θὰ καθήσουμε ὅλοι μαζί νὰ τὴν γράψουμε. Ὁ Φῶτης, ποὺ εἶχε τὴν ἰδέαν τῆς συζήτησης, θὰ διαβάσει τὸ λόγο στὰ παιδιά τῶν ἄλλων τάξεων.

— Πρέπει ἀπὸ τώρα ν' ἀρχίσουμε νὰ σκεφτόμαστε κάτι γιὰ τὸν χρόνο, εἶπε ἡ προνοητικὴ Ἑλένη σφίγγοντας τὰ χεῖλιά.

— Ἐλα καλὲ, ἀπὸ τώρα; ἀπόρησε ὁ Βλάσης. Ἐχουμε καιρὸ. Ὡς τότε κάτι θὰ βροῦμε. Εἶναι τόσα τὰ θέματα ποὺ μπορούμε νὰ ἀναπτύξουμε. Γι' αὐτὸ σκάς;

><

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΤΕ ΟΤΙ:

Πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν καὶ νὰ μᾶς ταχυδρομηθοῦν τὸ συντομώτερο:

- 1) Τὸ Γενικὸ Δελτίο ἔγγραφης τοῦ Σχολείου στὸν Ε.Ε.Σ.Ν. κ' οἱ καταστάσεις ἔγγραφης Ἐρυθροσταυριτῶν.

- 2) Ἐπιστροφὲς τευχῶν Περιδικοῦ γίνονται δεκτὲς μόνον ὡς τὸ τέλος τοῦ κατοπινοῦ μηνός, δηλ. τευχὴ Μαρτίου θὰ γίνονται δεκτὰ ὡς τὸ τέλος Ἀπριλίου.

- 3) Τὰ ἐμβάσματα γιὰ τὸ Περιδικὸ νὰ στέλνονται ἀπρόσωπα: Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ Νεότητος, ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1.

- 4) Πρέπει νὰ στέλνεται στὰ γραφεῖα μᾶς σύντομη περίληψη σχετικὴ μὲ τὴν Ἐρυθροσταυρικὴ δράση τῶν μαθητῶν, γιὰ νὰ δημοσιεύουμε τὸν Περιδικὸ καὶ νὰ ἐνημερώνουμε τὴ Γενεὴν.

- 5) Οἱ φωτογραφίες ποὺ μᾶς στέλνονται γιὰ δημοσίευση πρέπει ν' ἀπεικονίζουν ἀποκλειστικὰ Ἐρυθροσταυρικὴ δράση, νὰ εἶναι καθαρὲς, ὄχι ἐγχρωμὲς, κι ὅσο γίνεται ζωντανὲς καὶ παραστατικὲς, ὥστε νὰ εἶναι περιττὴ σχεδὸν κάθε ἐπεξήγηση.

Γράμματα στοὺς μικροὺς Ἐρυθροσταυριτεῖς

Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

Παιδάκια μου,

Ἐχετε προσέξει ὅτι ὅλοι οἱ μῆνες εἶναι ἀρσενικοί; Σὲ κανένα μῆνα μπροστὰ δὲν μπαίνει τὸ ἄρθρο «ἦ», ποὺ εἶναι γένους θηλυκοῦ. Λέμε: Ὁ Ἰανουάριος, ὁ Μάρτιος καὶ πάει λέγοντας μέχρι τὸν τελευταῖο γιὸ τοῦ χρόνου, τὸν Δεκέμβριο.

Αὐτὸν τὸν Μάρτιο λοιπὸν, δὲν ξέρω ἐσεῖς πῶς τὸν φανταζόσαστε, ἐγὼ ὅμως ἔλεγα πῶς θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι σὰν κάποιο φιλόλιγνο χαμογελαστὸ παλικάρι. Μετὰ τὸν Κουτσοφλέβαρο μὲ τὶς 28 μέρες, αὐτὸς μὲ τὶς 31 ἔπρεπε νὰ εἶναι πολὺ ψηλός. Θὰ νόμιζε λοιπὸν κανένας ὅτι θὰ εἶχε τὴν καλοσύνη ἑνὸς νέου παιδιοῦ καὶ ὅτι θὰ κοίταζε νὰ κάνει, ὅτι μπορούσε γιὰ νὰ μᾶς εὐχαριστήσει μετὰ τὰ κρύα καὶ τὶς παγωνιές.

Ἄμ δέ; Ὁ λαὸς μας τὸν λείπει πεντάγωνο. Τάχατες ἔχει πολλὲς γνώμες καὶ ἀλλάζει διάθεση ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή. Τὸ πρῶν εἶναι ἀγριος, τὸ βράδυ καλός. Τὸ ἀπόγευμα βαρὺς, τὸ βράδυ συννεφιασμένος. Ὅταν τοῦ καπνίσουν θυμᾶται νὰ εἶναι καλός. Τὸ πορτραῖτο τοῦ δηλαδὴ μᾶς τὸν παρουσιάζει λιγάκι «γεροπαράξενο» μὲ πείσματα ποὺ δὲν κάνουν οὔτε τὰ μικρὰ παιδιά.

Μὲ λίγα λόγια ὅλοι θεωροῦν τὸν Μάρτιο λιγάκι γρουσουζή. Τὸν λέγε γδάρτη καὶ παλουκοκάφτη καὶ τοῦ ἔχουν φορτώσει κάτι παροιμίες, ποὺ δὲν φαντάζομαι νὰ τοῦ ἀρέσουν καὶ πολὺ.

Ἄς μὴν εἴμαστε ὅμως ἀδικοὶ μαζί του. Τί νὰ κάνει κι αὐτὸς ὁ κακομοῖρης ἀφοῦ ἡ μοῖρα του τὸν ἔβαλε ἀνάμεσα στὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἀνοιξη; Ἀργεῖ νὰ φύγει ὁ χειμῶνας; Ὁ Μάρτιος φταίει. Δὲν ἔρχεται νωρὶς ἡ ἀνοιξη; Πάλι ὁ Μάρτιος φταίει.

Ἄν γυρίσετε ὅμως τὰ μάτια σας στὸν οὐρανὸ, θὰ δεῖτε νὰ σπαθίζουν τὸν ἀέρα μικρὰ χελιδόνια. Ἄν μυρίσετε ὁλόγυρά σας, θὰ δεῖτε ὅτι ὁ ἀέρας εἶναι εὐχάριστα δροσερός. Τὰ δέντρα μπουμπουκιάζουν καὶ φουσκάνουν.

Νὰ λοιπὸν τί κάνει ὁ Μάρτης. Ἐρχεται πρῶτος, σὰν τοὺς ἀνιχνευτὲς στὸ στρατό. Ἐτοιμάζει τὸ περιβάλλον γιὰ τὴν ἀνοιξη. Συναθροίζει τὰ πουλιά, προετοιμάζει τὰ λουλούδια, κι ὅταν ἔρθει ὁ καιρὸς, ἡ ἀνοιξη θὰ βρεῖ ἓνα πράσινο χαλὶ νὰ πατήσῃ, θὰ βρεῖ ἑτοιμὸ ἓνα παλάτι νὰ καθήσῃ σὰν βασίλισσα τῆς πρὶ ὥρας ἐποχῆς.

Νὰ λέμε τὰ ἀσχημα ἄλλα νὰ λέμε καὶ τὰ καλά. Ἔτσι;

A.B.

Ὁ θρησκευτικὸς λυρισμός

«Ἀνεχώρησεν εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν»

Σ' ἔρημο τόπο ὁ Κύριος πηγαίνει «παρὰ λαβὸν τοὺς δώδεκα», ποὺ μόλις εἶχαν ἔρθεῖ ἀπ' τὸ κήρυγμα καὶ ἐξ ὅλης τῆς Παλαιστίνης νέα περιμένει. Μὰ σὰν ρωτῶντας, ἀπ' αὐτοὺς μαθαίνει: πῶς τὰ χωριὰ τοὺς δέχτηκαν, στὶς πόλεις οἱ Φαρισαῖοι κ' οἱ Γραμματεῖς, κ' οἱ ἐν δόλοις πρῶτοι τοῦ Ἡρώδη οἱ ὀπαδοί, σπαταῖνε. Ἀπὸ τὸν «τόπον» ποὺ εἶχε καταφύγει πάνω στὸ λόφο, νὰ ῥχονται ἀγναντεύει γύρω ἀπ' τὴ λίμνη κι ἀπ' τὶς πόλεις πλήθη. Τότε «ἐξελθὼν» ὡς πρόβατα ἐλυπήθη ἔρημα αὐτοὺς, κι ἀρρώστους θεραπεύει, ἐνῶ τῶν οὐρανῶν τὴν πύλη ἀνοίγει.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Η ΥΓΕΙΑ

Η ΑΝΑΠΝΟΗ

Διαπρεπεῖς ἐπιστήμονες τονίζουν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητο ν' ἀναπνέουμε βαθιά.

Μὲ τὴν καλὴ ἀναπνοή, ὑποστηρίζουν, τὰ πνεμόνια γεμίζουν ἀέρα, κ' ἔτσι ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος γίνεται ταχύτερη καὶ φυσικὰ πολὺ πρὸς ὠφέλιμη στὸν ὀργανισμό. Μπορεῖ νὰ εἶναι ἀρκετὸς ὁ ἀέρας ποὺ εἰσπνέουμε γιὰ νὰ ζοῦμε, δὲν εἶναι ὅμως γιὰ νὰ ζοῦμε καλά. Ὅπως ἔλεγε ἓνας ἀρχαῖος φιλόσοφος, «καλὴ ἀναπνοὴ θὰ πεῖ καλὴ ζωὴ».

Φροντίστε ν' ἀναπνέετε βαθιά, καὶ θὰ ἰδεῖτε πόσο καλύτερα θὰ αἰσθάνεσθε.

Πολλοὶ ἄνθρωποι στέκονται ἄσχημα, ἀκριβῶς γιατί ἄσχημα ἀναπνέουν. Ὅταν εἶναι βαθουλωμένο τὸ στῆθος, αὐτὸ ποὺ πρῶτα προσβάλλεται εἶναι ἡ ἀναπνοή.

Καλὴ ἀναπνοὴ δὲν γίνεται χωρὶς τὴ βοήθεια τοῦ διαφράγματος. Τὸ διάφραγμα εἶναι ἓνας μῦς ποὺ σχηματίζει ἀνεστραμμένο θόλο. Καθὼς εἰσπνέουμε, ὁ θόλος τεντώνεται πρὸς τὰ κάτω, ἡ θωρακικὴ κοιλότητα μεγαλώνει κ' ἔτσι δέχεται περισσότερον ἀέρα. Κατὰ τὴν ἐκπνοή ὁ θόλος ὠθεῖ πρὸς τὰ πάνω τὸν ἀέρα. Χωρὶς τὸ διάφραγμα δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ μιλήσῃ καλά ἢ νὰ βῆξει.

Τὸ πῶς νὰ χρησιμοποιοῦμε τὸ διάφραγμα μᾶς τὸ διδάσκει ἡ ἰδία ἡ φύσις. Τὰ μωρὰ ἀναπνέουν ὅπως πρέπει. Κ' οἱ μεγάλοι ἀναπνέουν σωστά ὅταν κοιμῶνται, ξυπνητοὶ ὅμως ἀφήνουν διάφορα ἐμπόδια νὰ περιορίζουν τὴ λειτουργία τοῦ διαφράγματος.

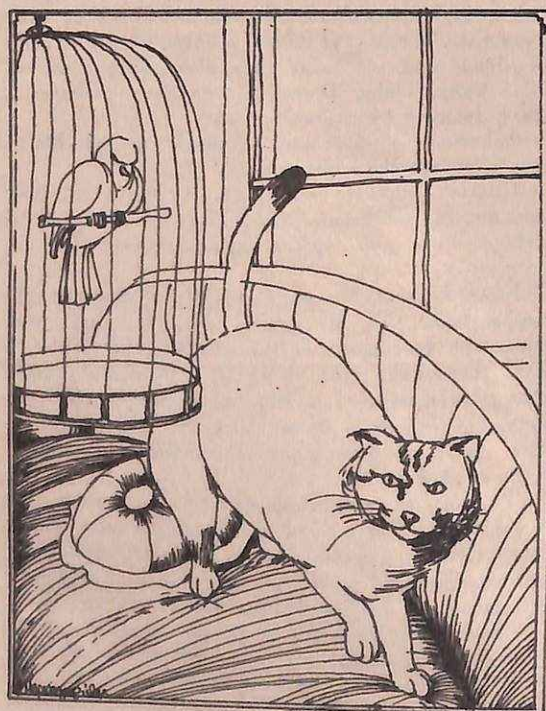
Ἐνας καλὸς τρόπος ν' ἀποκτήσῃ κανεὶς τὴ συνήθεια ποὺ ἐπιβάλλεται γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία του, εἶναι νὰ χαπλώνεται κάτω ξένοιαστα καὶ ν' ἀναπνέει φυσιολογικά ὅσο πρὸς βαθιὰ μπορεῖ. Ἄν τὸ κατορθώσῃ αὐτό, θὰ τοῦ γίνῃ συνήθεια καὶ ὁ ἀναπνέει καθὼς πρέπει κι ὅταν εἶναι ὄρθιος.

Ἡ πρόσληψη ὀξυγόνου εἶναι ὁ μοναδικὸς σκοπὸς τῆς ἀναπνοῆς. Ἀπὸ τὸ ὀξυγόνο ἐξαρτᾶται κάθε ζωτικὴ λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ. Κι ὅταν δίνουμε ἀρκετὸ ὀξυγόνο στὸν ὀργανισμό μας, αἰσθανόμαστε καλά, δὲν εἴμαστε κακίκοφοι, ἐργαζόμαστε δραστήρια καὶ προλαβαίνουμε πολλὰ δεινά.

X.

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΥΓΚΙΝΗΣΕΙΣ

Ήταν ξετρελαμένη η Ρίτσα με το δώρο που της έκανε η θεία της η Νότα για τα γενέθλιά της, την όμορφη και γλυκόλαλη γαλιάντρα. Μήτε στις πολλές κουκλές της, που ή μιά ήταν καλύτερη από την άλλη, μήτε στα μηχανικά παιχνίδια και στα

σύνεργα της ζωγραφικής, μήτε ακόμα στο καινούριο της ποδήλατο έδινε πιά σημασία. Η κελαϊδί-στρα γαλιάντρα ήταν το σπουδαιότερό της απόκτημα, το καμάρι κ' η αδυναμία της.

Σά να τό 'χε νιώσει το πουλί, την κοίταζε καλά-καλά με τα λαμπερά ματάκια του, κ' ύστερα άρχιζε το τραγούδι. Κ' εκείνη πιά δέν έπαυε να τό

καμαρώνει, να τ' άκούει με προσοχή, να παρακο-λουθεί κάθε κίνησή του.

Δέν άφηνε κανένα να περιποιείται τη γαλιάν-τρα ή Ρίτσα. Την τάιζε μόνη της, της άλλαζε το νερό, της στόλιζε το κλουβί με φρέσκα φύλλα κ' εύωδιαστά λουλούδια. Όταν κινούσε να πάει στο σχολείο, την άποχαιρετούσε μ' ένα χαρούμενο σφύ-ριγμα, κι όταν γύριζε της γλυκομιλούσε, λές κι αυτή καταλάβαινε τί της έλεγε.

Τό περίεργο είναι ότι η αδυναμία που είχε στη γαλιάντρα δέν την έκανε να παραμελεί τα μαθή-ματά της. Ίσια-Ίσια, πιο πολύ και πιο προσε-χτικά έργαζόταν από τότε που της τη χάρισαν. Καθώς ήταν σκυμμένη στη μελέτη, σήκωνε πότε-πότε το κεφάλι, άκουγε τόν κελαϊδισμό της κοιτά-ζοντάς τη τρυφερά, κ' έπειτα σά να 'χε πάρει δυ-νάμεις άπ' αυτόν συνέχιζε τη δουλειά της με περισ-σότερη διάθεση.

Μιά Κυριακή που οι δικοί της πήγαν έκδρομή στην Έρέτρια, η Ρίτσα δέν τους άκολούθησε. Είχε να γράψει μιά δύσκολη έκθεση και να διαβάσει. Η μητέρα της φοβότανε να την αφήσει μόνη στο σπίτι, μιά ο πατέρας, που της είχε εμπιστοσύνη γιατί πολλές φορές του 'δωσε δείγματα θάρρους, προσοχής και νοικοκυροσύνης, δέ συμφώνησε μαζί της. Παρακάλεσε μόνο μιά καλή γειτόνισσα, που τό παράθυρό της αντίκρυζε το δικό τους από από-σταση τριών μέτρων, να 'χει το νού της.

Ένω η παιδούλα είχε άνοιξει το κλουβί για να τό καθαρίσει, η γαλιάντρα πετάχτηκε έξω κι άρ-χισε να φέρνει βόλτα την κάμαρα. Τό γοργό της φτερούγισμα την έκανε να χαρεί για μιά στιγμή, μιά η σκέψη πως ήταν κίνδυνος να φύγει, που της ήρθε άμέσως, τη γέμιζε άνησυχία. Έκλεισε βια-στικά τό παράθυρο και βάλθηκε να την πιάσει.

Η γαλιάντρα πήγαινε κάθε τόσο σιμά της, άγγιζε με τ' άπαλά φτερά τό πρόσωπό της παι-χνιδιάρικα, κ' ύστερα τραβούσε ψηλά τιτιβίζον-τας.

Ωρες παιδεύτηκε η Ρίτσα για να την ξανα-κλείσει στο κλουβί, χωρίς να τό κατορθώσει. Τέλος άργά τό άπομείημερο τό πουλί πήγε μέσα μόνο του, ίσως γιατί είχε πεινάσει.

Από τότε, όταν βρισκότανε μόνη στο σπίτι, άνοιγε τό κλουβί άφού έκλεινε καλά τό παράθυρο, κι άφηνε τη γαλιάντρα να φτερουγάει μέσα στην κάμαρα.

* * *

Άσπρούλα τη βάφτισε η μεγαλύτερη αδερφή της Ρίτσας, η Μαρία, μιά χαριτωμένη γάτα που της χάρισαν τις παραμονές του Εύαγγελισμού. Ήτανε καθαρή, σερπετή, παιχνιδιάρικα, γι' αυτό κι όλοι τους την άγαπούσαν. Η Ρίτσα της έκανε κι αυτής πολλές περιποιήσεις, κι όταν ξεπόρτιζε στε-νοχωριότανε.

— Μά γιατί χάνεται κάθε τόσο; ρώτησε μιά μέρα τη μητέρα της. Μήν την κακομεταχειρίζεται κανείς;

— Όχι, παιδί μου, κάθε άλλο. Μά έτσι είναι τά γατιά, δέν άφοσιώνονται στους ανθρώπους όπως τά σκυλιά, της άπάντησε.

Όταν έτυχε να ξαναμείνει μόνη στο σπίτι ή μικρή, άνοιξε όπως τό συνήθιζε τό κλουβί, και τό άγαπημένο της πουλί άρχισε να πετάει. Έκεί που ή Ρίτσα, χαρά γεμάτη, παρακολουθούσε τό φτε-ρούγισμα της γαλιάντρας, έριξε μιά ματιά στην Άσπρούλα που χουζούρευε στον καναπέ. Τρόμαξε βλέποντας ότι ή παιχνιδιάρικα ψιψίνα είχε μετα-βληθεί σ' ένα ύπουλο και σκληρό θηρίκι. Η τρίχα της είχε σηκωθεί, τό βλέμμα της είχε άγριέψει και τά νύχια της ήταν όμοια με μικρά, γυριστά μαχαί-ρια! Κάτι της έλεγε πως ή Άσπρούλα μισούσε τη γαλιάντρα κ' ήθελε τό κακό της.

Τη μάλωσε, κι αυτή έτρεξε και κρύφτηκε κάτω από τό ντιβάνι. Της φώναξε, δοκίμασε να τη βγάλει από κεί για να της τις βρέξει και να την κλείσει στην κουζίνα, μιά δέν τό κατάφερε. Όταν ξαπλώ-θηκε χάμου την είδε να κάθεται άκρη άκρη ζαρω-μένη με τό κεφάλι χωμένο στα σκέλη της. Ήσυχη κάπως ή Ρίτσα, σηκώθηκε και βάλθηκε ν' άκούει τό μονότονο μιά τόσο γοητευτικό σκοπό της άμέ-ριμνης γαλιάντρας.

Ξαφνικά ή Άσπρούλα πετάχτηκε σάν σαίτα από την κρυψώνα της, τινάχτηκε ψηλά και ρίχτηκε του πουλιού εκεί που χαμηλοπετούσε. Αυτό, ξεφω-νίζοντας σπαραχτικά, πήγε και σκάλωσε σε μιά γωνιά του ταβανιού, κ' ή γάτα χώθηκε μουλωχτά στην πρωτινή της θέση.

Έκείνη ή δραματική σκηνή πλήγωσε βαθιά την καρδιά του κοριτσιού. Σκέψεις σκοτεινές έπνιξαν τό νού του. Έμεινε ασάλευτο ώρα πολλή κοιτάζοντας τη γαλιάντρα με μάτια θολά.

Έπειτα σκέφτηκε να καλοπιάσει τη γάτα. Πήρε στο χέρι ένα μπισκότο και την κάλεσε να την άκο-λουθήσει στην κουζίνα. Τό κόλπο πέτυχε, κ' ή Ρίτσα γύρισε στο δωμάτιο κι άρχισε να σφυρίζει για να κάνει τη γαλιάντρα να κελαϊδήσει. Μάταια όμως. Τό τρομαγμένο πουλί έτρεξε και μπήκε στο άνοιχτό κλουβί δίχως ούτε μιά τρίλια να βγάλ. Τό κοίταζε αμίλητη κ' ή Ρίτσα, ενώ ο νούς της έπαιρνε άτέλειωτα στροφές γύρω από τό μεγάλο θέμα, τη ζωή του. Τί έπρεπε να κάνει; Να διώξει την Άσπρούλα ήταν άδύνατον: όλοι οι άλλοι την άγαπούσαν πολύ, όπως κ' εκείνη την άγαπούσε ως τη στιγμή που κατάλαβε πως ήτανε κακούργα. Να μην ξαναοίσει τό κλουβί της φαινότανε κακό, άφού είχε συνηθίσει τη γαλιάντρα να την αφήνει κάθε τόσο ελεύθερη — φοβότανε κιόλα πως ή γάτα μπορούσε να την πνίξει κ' εκεί που βρισκότανε κλεισμένη άμα την πετύχαινε στον ύπνο.

Όσο περνούσε ή ώρα τόσο μεγάλωνε ή άνησυ-χία κ' ή θλίψη της. Παιδεύτανε να βρεί κάποια λύση, χωρίς να φτάνει σε κανένα αποτέλεσμα...

Είχε άρχισει να νυχτώνει όταν πήρε τη μεγάλη απόφαση. Κατέβασε τό κλουβί, τό 'βαλε στο περ-βάζι του παραθυριού, πήρε με χέρι τρεμάμενο τό άγαπημένο πλασματάκι, κι άφού τό χάιδεψε ώρα πολλή, τό 'κανε με μιά νευρική κίνηση να σηκώσει φτερό και να χαθεί μέσα στο σύθαμπο.

Όταν οι άλλοι γύρισαν στο σπίτι, βρήκανε τη Ρίτσα να κλαίει με άναφυλητά κρατώντας άγκαλιά τό κλουβάκι τό άδειο.

ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΟΥΣΤΑΚΗ

Καθηγητού Άμερικανικού Κολλεγίου Άθηνών

Η ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ

Ένα από τα πιο εύτυχημένα γεγονότα που ετό-νωσαν τό φρόνημα των άγωνιστών του 1821 ήταν ή εύρεση της Έρως Εικόνας της Παναγίας της Εύαγ-γελιστρίας Τήνου. Έτσι άκριβώς τό συναξάρι της Όρθοδοξίας διηγείται τό θαυμαστό τουτο γεγονός.

Η εικόνα αυτή, που χιλιάδες λαοί πάνε να την προσκυνήσουν κάθε χρόνο στο όμορφο νησί των Κυ-κλάδων, που θαυματούργει, βρέθηκε ανάμεσα στα έρείπια ενός βυζαντινού ναού τό 1823. Και τό πρώτο θαύμα, που συνδέεται με την ιστορία της, είναι άκρι-βώς ο τρόπος που ήρθε στο φώς, άφού έμεινε για αιώνες στα σπλάχνα της γής.

Λίγο πριν κηρυχθή ή Επανάσταση, ένας γέρον-τας περιβολάρης, όνόματι Μιχαήλ Πολυζώης, είδε στον ύπνο του τη Μεγαλόχαρη που του είπε: «Νά πάς και να σκάψεις στο τάδε χωράφι. Εκεί θα βρείς την εικόνα μου». Ο Πολυζώης διηγήθηκε τό δράμα, και μερικοί τον πίστεψαν. Πήγαν, λοιπόν, μαζί του κ' έσκαψαν σε διάφορα σημεία του χωραφιού. Άλλά οι κόποι τους άποδείχθηκαν μάταιοι. Δέν βρέθηκε τίποτα.

Πέρασε έτσι ένας περίπου χρόνος. Τò γεγονός εκείνο κόντευε πιά νά ξεχαστεί ολότελα. Μιά καλοκαιρινή αὐγή, στό μικρό μοναστήρι τοῦ Κεχροβουνίου, κάποια ἀπό τίς καλόγριες, πού τήν ἔλεγαν Πελαγία, εἶδε στό δνειρό της τήν Παναγία. Ἡ μητέρα τοῦ Χριστοῦ παρουσιάσθηκε μπροστά της καί τῆς εἶπε: «Πελαγία, νά πᾶς στό διπλανό χωριό καί νά εἰδοποιήσεις τόν ἐπίτροπο τῆς Ἐκκλησίας, πῶς θέλω νά βρεῖ αὐτός τόν παλιό ναό μου, πού εἶναι κάτω ἀπό τὰ χῶματα, στό μεγάλο χωράφι τοῦ Ἀντωνίου Δοξαρά. Ἐκεῖ θά βρεῖτε καί τήν εἰκόνα μου».

Ἡ Πελαγία, δέν θέλησε νά δώσει σημασία στό δνείρο ἐκεῖνο. Εἶχε διαβάσει στά συναξάρια πῶς τὸ πνεῦμα τοῦ κακοῦ πειράζει κάποτε μέ τέτοιες ὅπτα-

σίες τίς πιστές ψυχές, γιά νά τίς κάνει νά περηφανεύονται. Σκέφθηκε ἐπίσης, ὅτι πιθανόν νά ἦταν ἕνα φαντασιολόγημα δικό της, πού θά προῆλθε ἀπό τὸ ὅτι ἡ μνήμη της φύλαγε τὸ περιστατικό μέ τὸν γέροντα περιβολάρη. Δέν ἔκανε, λοιπόν, τίποτα κι οὔτε ἐκμυστηρεύθηκε σέ ἄλλον τί τῆς εἶχε συμβεῖ.

Ὑστερα ἀπὸ μιὰ βδομάδα εἶδε καί πάλι τὸ δνείρο ἀκριβῶς ὅπως καί τὴν πρώτη φορά. Ἡ φρονιμάδα της ὅμως, δέν τήν ἄφησε οὔτε αὐτὴ τὴ φορά νά δώσει ἐμπιστοσύνη. Ὅποτε, ἡ Παναγία τῆς ἐμφανίσθηκε πάλι, ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες.

Ἡ Πελαγία ξύπνησε ταραγμένη καί μ' ἐκπληξή διεπίστωσε ὅτι ἡ Θεοτόκος ἐξακολουθοῦσε νά στέκεται μπροστά της, ἐνῶ ἕνα θεῖο φῶς ξεχυνόταν ἀπὸ τὴ γλυκεῖα κι αὐστηρὴ ὄψη της. «Παιδί μου, μὴν ἀπιστεῖς, τῆς εἶπε τότε ἡ Μητέρα τοῦ Χριστοῦ. Ἐγὼ εἶμαι. Κάνε αὐτὸ πού σέ πρόσταξα!»

Τὸ ὄραμα ἐσβησε ξαφνικά κ' ἡ Πελαγία ἔτρεξε ἀμέσως στὴν ἡγουμένη καί τῆς ἱστορήσε τὰ καθέκαστα. Ἐκείνη τῆς ἔδωσε τὴν ἄδεια νά πάει νά βρεῖ τὸν ἐπίτροπο τοῦ μοναστηριοῦ. Λίγο ἀργότερα παρουσιάζονταν κ' οἱ δύο στὸν ἐπίσκοπο τῆς Τήνου Γαβριήλ.

Ὁ ἐπίσκοπος δέν ἔδειξε τὴν παραμικρὴ ἀμφιβο-

λία. Ἦξερε, ἄλλωστε, πῶς ὑπῆρχε πραγματικά ἕνας ναὸς κοντὰ στὴν πόλη, πού τὸν εἶχαν καταστρέψει οἱ Σαρακενοὶ κουρσάροι. Κάλεσε εὐθὺς τοὺς δημογέροντες καί συνέταξαν μαζί μιὰν ἐγκύκλιο, προτρέποντας τοὺς νησιῶτες νά δώσουν ὅ,τι μπορούσε ὁ καθένας, χρήματα καί προσωπικὴ ἐργασία, γιά ν' ἀνασκαφεῖ τὸ χωράφι τοῦ Δοξαρά.

Οἱ ἀνασκαφές ἄρχισαν τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1822 κ' ὕστερα ἀπὸ λίγο πρόβαλαν στό φῶς τῆς ἡμέρας τὰ θεμέλια μιᾶς ἀρχαίας ἐκκλησίας πού ἦταν ἀφιερωμένη στὸν Τίμιο Πρόδρομο. Στὸ μεταξύ, ὅμως, τὰ χρήματα σώθηκαν καί τὸ ἔργο ἔμεινε στὴ μέση. Ἡ Παναγία τότε ἐμφανίσθηκε ἄλλη μιὰ φορά στὴν ἀδελφὴ Πελαγία καί τῆς ἀνέθεσε νά ὑποδείξει στὸν ἐπίσκοπο, ὅτι δέν ἔπρεπε νά χάσει τὸ θάρος του, κι ὅτι εἶχε χρέος νά ολοκληρώσει τὸ ἔργο του.

Πραγματικά, ὁ Γαβριήλ προκάλεσε κι ἄλλον ἔρανο, ξαναθερμαίνοντας μέ τὸ κήρυμά του τὴν ἀποκαμωμένη πίστη τῶν Τηνίων. Ἔτσι ἄρχισε νά κτίζεται πάνω ἀπὸ τὰ ερείπια τῆς παλιᾶς μιᾶς καινούρια ἐκκλησία, πού ἀφιερώθηκε στὸν Τίμιο Πρόδρομο καί στὴ Ζωοδόχο Πηγὴ.

Ἡ δουλειὰ προχωροῦσε γρήγορα καί τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1823 τὸ οἰκοδόμημα ἦταν πιά τελειωμένο. Δέν ἔμενε παρὰ νά στρωθεῖ τὸ δάπεδο τοῦ ναοῦ μέ πλάκες καί νά γίνει ἡ ἐσωτερικὴ διακόσμηση. Στὶς 30 τοῦ μηνὸς αὐτοῦ, ἐνῶ μερικοὶ ἐργάτες ἐσκαβαν γιά νά ἰσοπεδώσουν τὸ χῶμα πρὶν ἀρχίσει ἡ πλακόστρωση, ἄκουσαν ξαφνικά ἕνα ἀπὸ τοὺς συναδέλφους τους, τὸν Ἐμμανουήλ Σπανό, νά τοὺς φωνάζει: «Ἐλᾶτε ἐδῶ νά ἰδεῖτε!» Ὁ κασμάς του βόηκε ἀντίσταση σέ ξύλο. Καί τὸ ξύλο αὐτὸ δέν ἦταν παρὰ ἡ θαυματουργὸς εἰκόνα τῆς Μεγαλόχαρης!

Ὅταν τὴν ἔφεραν στὸν Γαβριήλ, ὁ ἐπίσκοπος τὴν πῆρε, τὴν ἀπάσθησε μέ κατάνυξη κι ἀνεφώνησε: «Μέγας εἰ, Κύριε, καί θαυμαστά τὰ ἔργα σου!».

Ὑστερα ἀπὸ τόσες δοκιμασίες, ἡ πίστη τῶν Τηνίων εἶχε ἐπιβραβευθεῖ. Ὁ κόσμος παραληροῦσε ἀπὸ ἱερὸ ἐνθουσιασμό. Ἀπὸ ὅλα τὰ μάτια ἔτρεχαν δάκρυα. Τὰ ὄραματα τοῦ Πολυζῶν καί τῆς Πελαγίας εἶχαν βγεῖ ἀληθινά. Ἀποφασίσθηκε λοιπὸν τότε νά χτιστεῖ πάνω ἀπὸ τὴ μικρὴ ἐκκλησία τοῦ Προδρόμου καί τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἕνας μεγάλος ναὸς πρὸς τιμὴ τῆς Παναγίας.

Τὸ ἔργο αὐτὸ συνετελέσθηκε μέ πολλὰς δυσκολίες καί σιγά - σιγά. Τὰ ἔξοδα, πού γίνονταν, ἦσαν πολὺ ἀνώτερα ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ ἀντοχὴ τῶν κατοίκων. Κάθε τόσο ἡ δουλειὰ σταματοῦσε. Φαινόταν πιά, ὅτι δέν ἦταν δυνατόν νά συνεχιστεῖ ἡ οἰκοδόμηση. Ἀλλὰ ἡ Παναγία δέν ἄφησε γιά πολὺ σὲ ἀμνηχανία τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. Μετὰ ἀπὸ κάθε σταμάτημα, ἕνα θαῦμα τῆς ἔκανε τ' ἀδύνατα κατορθωτά. Ξένοι, πού εἶχαν εὐεργετηθεῖ ἀπὸ τὴ χάρη της, ὅπως ὁ Ἀγγλος Τάξ, ὁ Τούρκος χιλιάρχος Μουσταφᾶ ἀγάς, ὁ Ἰταλὸς Καλάβριο ἔρχονταν νά προσφέρουν ἀπὸ ἕνα γενναῖο ποσόν, πού ἔδινε νέα ὥθηση στὸ ἔργο. Μ' αὐτὲς τίς οὐράνιες ἐπεμβάσεις ἔφθασε σιγά - σιγά σὲ πέρασ τὸ χτίσιμο καί τὸ στόλισμα τοῦ ὠραίου κ' ἐπιβλητικοῦ ναοῦ, πού ἡ Τήνος ἀφιέρωσε μ' εὐλάβεια στὴν Παναγία.

Πρωτομάστορας τοῦ ναοῦ ὑπῆρξε ὁ Στρατῆς ὁ

(Συνέχεια στὴ σελ. 31)

ΑΝΑΣΤ. Π. ΒΑΡΒΑΡΗΓΟΥ
Φιλολόγου - Ἀρχαιολόγου

Η ΠΥΛΗ ΤΟΥ ΑΔΡΙΑΝΟΥ

Τὸ γραφικὸ καί κομψὸ αὐτὸ μνημεῖο βρίσκεται κτισμένο σὲ μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ ἐξαιρετικὲς θέσεις τῆς Ἀθήνας.

Ἀπὸ τὴν Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ ἀρχίζει ἡ μεγάλη λεωφόρος Συγγραῶ, πού καταλήγει στό Φαληρικὸ

Ἡ Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ.

δέλτα καί ἡ λεωφόρος Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου πού ὀδηγεῖ πρὸς τὴν Ἀκρόπολη τῶν Ἀθηνῶν.

Πρόκειται γιά μιὰ θριαμβευτικὴ ἀψίδα, πού ἔκτισαν οἱ Ἀθηναῖοι κοντὰ στοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός, πρὸς τιμὴ τοῦ Ρωμαίου αὐτοκράτορα Ἀδριανοῦ, ὁ ὁποῖος ὑπεραγαποῦσε τὴν Ἀθήνα.

Ὁ προορισμὸς τοῦ μνημείου δέν ἦτο γιά νά χρησιμεύει σὰν πύλη, ἀλλὰ σὰν ὁρόσημο, τὸ ὁποῖο νά εἰσχωρίζει τὴν ἀρχαία πόλη τοῦ Θησέως ἀπὸ τὴν νέα πόλη τοῦ Ἀδριανοῦ, πού ἦτο στολισμένη μέ μεγαλόπρεπα οἰκοδομήματα ὅπως λ.χ. Βιβλιο-

Ο ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ὅταν, μιὰ καλοκαιρινὴ βραδιά τοῦ 1825, ὁ Γάλλος ναύαρχος Δεριγνὺ συναντήθηκε στ' Ἀνάκλη μέ τὸν Ἱψηλάντη, τοῦ ἔκανε λόγο γιά τίς τεράστιες δυνάμεις τοῦ Ἱμπραήμ, πού τρώμαξε ὅταν, πρὶν ἀπὸ δύο μέρες, τίς εἶδε στὴ Μεσσηνία. Κι ἄφησε νά ὑπονοηθεῖ ὅτι, κατὰ τὴ γνώμη του, δέν θά ἦταν ἄσκοπο νά γίνουν σχετικὲς διαπραγματεύσεις γιά νά σταματήσει τὸ κακὸ.

— Δέν θά παραδοθῶμεν ποτέ! Ὁ ἀγωνισθῶμεν μέχρις ἐσχάτων, ἀπάντησε κατηγορηματικά ὁ Ἱψηλάντης.

Καί σὲ λίγο πρόσθεσε:

— Αὐριο φεύγω μέ τοὺς ὀλίγους γενναίους μου γιά νά πολεμήσω τὸν βδελυρὸν ἐχθρὸν εἰς τοὺς Μύλους.

— Τί πᾶς νά κάνεις; Γιατί ἐκτίθεσαι μάταια σὲ τέτοιον κίνδυνο; εἶπε ὁ Δεριγνὺ.

Ἡ ἀπάντηση τοῦ εὐγενικοῦ κι ἀτρόμητου πρίγκιπα ἦταν λακωνικὴ καί ἀντάξια ἐνὸς γνήσιου Ἑλλήνα:

— Τὸ καθῆκον μας εἶναι ν' ἀποθάνωμεν!

ΠΑΝ

θήκη, ὕδραγωγεῖο, τείχος κ.ἄ. πού ἔγιναν μέ ἔξοδα τοῦ Ἀδριανοῦ.

Ἡ Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ μεγάλη ἀψίδα ὅπου 18 μέτρων, πλάτους 13 καί βάθους 2 1/2, ἡ ὁποία πλασιώνεται καί ἀπὸ τίς δύο πλευρὲς τῆς μέ παραστάδες κολλημένες σὲ τοῖχο ἀπὸ πεντελικὸ μάρμαρο. Οἱ παραστάδες διακοσμούνται μέ κιονόκρανα κορινθιακοῦ ρυθμοῦ. Πάνω ἀπὸ τὸ ἡμικυκλικὸ τόξο τῆς Πύλης, πού τὸ ἀνοιγμὰ της φθάνει τὰ 6 μέτρα, πατοῦν 4 μικροὶ κίονες, πού σχηματίζουν 3 παραθυροειδῆ ἀνοίγματα καί ἐπιστεγάζονται ἀπὸ μικρὸ ἀέτωμα.

Ἡ Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ σχηματίζει κόγχες μέσα στὶς ὁποῖες τὴν παλιὰ ἐποχὴ ἴσως νά εἶχαν τοποθετήσει διάφορα ἀγάλματα, πού σήμερὰ δέν εὑρέθησαν. Τὸ μνημεῖο ἐκτίσθη κατὰ πᾶσα πιθανότητα ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους λίγα χρόνια μετὰ τὸν θάνατο (138 μ.Χ.) τοῦ Ἀδριανοῦ.

Κατὰ μιὰν ἄλλη ἐκδοχὴ ἡ Πύλη ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν φίλο τοῦ Ἀδριανοῦ, Ἡρώδη τὸν Ἀττικὸ.

Τὴν περίοδο δὲ τῆς Τουρκοκρατίας ἡ Πύλη Ἀδριανοῦ ὠνομάζετο «Καμαρόπορτα» ἢ «Πόρτα τῆς Βασιλοπούλας».

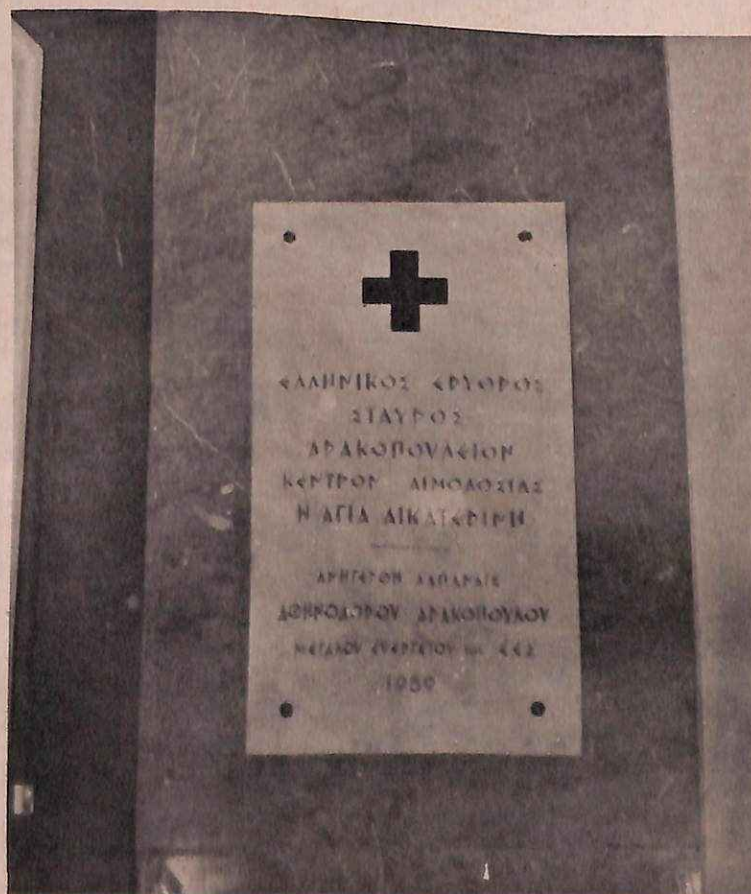
Τελικὰ κλείστηκε μέ τείχος καί ἐγκαταλείφθηκε.

Υπό Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΔΗ

32

«Σήμερα, επί τη λήξει των εργασιών του Συνεδρίου, οι μετέχοντες αυτού 'Αντιπρόσωποι των δύο Διεθνών 'Οργανώσεων και των 66 'Εθνικών 'Ερυθρών Σταυρών, προερχόμενοι εκ των 5 ήπειρων της Γης, συνεκεντρώθησαν εις τὸ Δρακοπούλειον Κέντρον Αἰμοδοσίας, διὰ νὰ παραστούν εις τὰ ἐγκαίνια του, νὰ μετὰσχουν τῆς χαρᾶς τοῦ Ε.Ε.Σ. διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοιούτου ἐπιστημονικοῦ καὶ ὑψίστης ἀνθρωπιστικῆς ἀποστολῆς 'Ιδρύματος καὶ διὰ νὰ συγχαροῦν καὶ χειροκροτήσουν ὑμᾶς. κ. Δρακόπουλε, τὸν εὐγενῆ, ἀνεπίδεικτον καὶ μετριάφρονα ἐργάτην, ὅστις διαθέτει τὸ προϊόν πολυετῶν καὶ βαρυτάτων μόχθων μιᾶς ἐντίμου καὶ ὑποδειγματικῶς ὁργανωμένης ἐργασίας διὰ νὰ ἀνακουφίσῃ τὸν πόνον, νὰ ἐκπαιδεύσῃ 'Αδελφὰς καὶ νὰ σώσῃ ἀπειλούμενας ἀπὸ τὸν θάνατον ὑπάρξεις. Δὲν γνωρίζω ἄλλην περίπτωση, καθ' ἣν ἀντιπρόσωποι ὁλοκλήρου τῆς ὑφ'ἡλίου, ἡνωμένοι εἰς κοινὴν προσπάθειαν, ἐγκαινιάζουσιν ἐν ἔργῳ ὡς τὸ ἰδικόν σας καὶ ἐπευφημοῦν ὁλοψύχως τὸν Εὐεργέτην. Τὴν ἱκανοποιήσιν αὐτήν, τὴν τόσον δικαίαν καὶ τόσον συγκινητικὴν, σὰς τὴν ὀφείλουν ἡ Θεία Πρόνοια καί, ἐν τῇ ἀπείρῳ παντοδυναμίᾳ της, τὴν ἐξησφάλισεν».

Μὲ αὐτὴ τὴν προσφώνησιν ἐχαίρετисε ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. Κωνσταντῖνος Γεωργα-

'Αναμνηστική μαρμάρινη πλάκα ἐντοιχισμένη στὸ Δρακοπούλειον Κέντρον Αἰμοδοσίας.

'Ο Πρόεδρος Κ. Γεωργακόπουλος ἐπιδίδει στὸν Μεγάλον Εὐεργέτη 'Αθηνόδωρο Δρακόπουλο τιμητικὸ ψήφισμα. 'Αριστερά, ὁ τότε Πρόεδρος τοῦ Διεθνoῦς 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Σουηδὸς 'Αρχιδουκστὴς Emil Sandstrom.

'Ο νεοεκλεγείς (1959) Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν 'Ερυθρῶν Σταυρῶν John Mac Auley προσφέρει αἷμα.

Στὴν τελετὴ τῶν ἐγκαινίων τοῦ Δρακοπούλειου Κέντρου Αἰμοδοσίας. 'Απὸ ἀριστερά: ὁ τότε Ὑπουργὸς Ὑγιεινῆς κ. 'Ανδρέας Στράτος, ἡ σύζυγος τοῦ τότε Προέδρου τῆς Ἰταλικῆς Δημοκρατίας Κα Granchi, ὁ Πρίγκιψ 'Αλβέρτος τοῦ Βελγίου, Πρόεδρος τοῦ Βελγικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ καὶ ὁ Μ. Εὐεργέτης 'Αθην. Δρακόπουλος.

κόπουλος τὸν Μεγάλον Εὐεργέτη τοῦ 'Αθηνόδωρο Δρακόπουλο, στὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου Δημητρίου Δρακοπούλειου Κέντρου Αἰμοδοσίας, τὴν 1η 'Οκτωβρίου 1959. Καὶ ὁ θαυμασμός τῶν ἐπιφανῶν ξένων Συνέδρων εἶχε, τὴν ἴδια ἐκείνη ὥρα, τὴν πρώτη του ἔμπρακτη ἐκδήλωσις: ὁ ἐπίλεκτος Καναδὸς 'Ερυθροσταυρίτης, John McAuley ποὺ εἶχε τὴν ἴδια ἡμέρα ἐκλεγεί ἀπὸ τὸ Συνέδριο Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν 'Ερυθρῶν Σταυρῶν, κατέβηκε στὴν αἴθουσα αἰμοληψίας καὶ ἔδωσε αἷμα στὸν Ε.Ε.Σ. ἐκφράζοντας μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν πανευθροσταυρικὴ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν μέγαν ἀνθρωπιστὴ ποὺ προίκισε τὴν 'Ελλάδα μὲ ἓνα τέτοιο ἐπιστημονικὸ ἴδρυμα.

'Απὸ τότε, ἡ Κεντρικὴ 'Εφορεία Αἰμοδοσίας, μὲ ἀνετη πλέον ἐγκατάστασιν τῶν Ὑπηρεσιῶν της, ἄρχισε ἐντατικὴ προσπάθεια γιὰ τὴν πύκνωσιν τῶν τάξεων τῶν ἐθελοντῶν αἰμοδοτῶν, μὴ λησμονώντας τὴν παγκόσμια παραδεγμένη ἀρχή, ὅτι τὸ αἷμα, τὸ πολυτιμότερο στοιχεῖο τῆς ὑλικῆς υπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀποτελεῖ ἀντικείμενο ἐμπορικῆς συναλλαγῆς. Τὸ σύνθημά της ἦταν «Δόσε λίγο αἷμα, σώξεις μιὰ ζωὴ».

Στὸ ἐπόμενο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ θὰ γνωρίσουμε τὴν ἐξέλιξιν τῆς Αἰμοδοσίας τοῦ Ε.Ε.Σ.

Ο ΤΡΕΛΟΥΛΗΣ

Μιά φορά κ' ένα καιρό, μέσα σ' ένα μαντρί στους πρόποδες του Χελμού στην Άρκαδία, ζούσε ένα ζωηρό κατσικί, ο Τρελούλης. Μαζί του μέε στο χειμαδιά, ήταν κ' η μάνα του, μια κανελιά κατσικούλα, δύο προβατίνες κ' ένας τράγος. Κάθε πρωί με τη δροσούλα τώρα το Μάρτη, όταν ο καιρός ήταν καλός, μια γριούλα τσούπανα έβγαζε τα ζώα απ' το μαντρί, για να βοσκήσουν χορταράκι που είχε φυτρώσει πάνω στο βουνό. Το κατσικί ήταν έλο παιχνίδια. Έπαιζε με τις κότες και κυνηγούσε με πηδήματα και κουτουλιές τον κόκορα. Άλλοτε πάλι, πήγαινε μαζί με τη χήνα και πλατσούριζαν μες στ' αλάκι που πότιζε το χτήμα με τις ροδιές.

Μιά μέρα, εκεί που σκαρίζανε στη βουνοπλαγιά, ο Τρελούλης βλέπει στην κορφή του βουνού μερικά γίδια. Ήταν σκαρφαλωμένα πάνω στα βράχια, κοντά στο ξωκλήσι του Αϊ - Λιά. Ο Τρελούλης δεν είχε ξαναδεί αγριοκάτσικα, και τα πέρασε για κατσικούλες. Και χωρίς να σκεφτεί αν και κείνος μπορεί να βρεθεί τόσο ψηλά και να βαδίζει πάνω σε κοφτερούς βράχους, ξεφεύγει με τρόπο από τη μάνα του και παίρνει την άνηφοριά. Η κατσικούλα, άμεριμνη την ώρα εκείνη, βοσκούσε μαζί με τον τράγο και τις προβατίνες μέσα σ' ένα ρέμα. Έτσι, δεν είδε το παιδί της που άρχισε ν' ανεβαίνει στο βουνό. Μετά από λίγο, ήτανε πιά άργά. Μάταια η μανούλα του τβίπαχνε βελάζοντας κ' έτρεχε πέρα δώθε να το βρεί.

Ο Τρελούλης χαρούμενος τώρα, ανηφόριζε το βουνό. Περνούσε ανάμεσα από σκίνα και πουρνάρια. Δρασκελούσε μυρωμένα χαμόκλαδα: μέντα, ρίγανη, φλισκούνη, θρούμπι. Και νάταν μόνο αυτό! Πάνω στο βουνό πετούσαν και λογίων - λογίων γλυκοκέλαδα πουλάκια: καρδερίνες, φανέτα, σιαθάρια, φλώρια και σπουργίτες. Κι όλα τον καλοσώριζαν.

Ξαφνικά, εκεί που χοροπηδούσε, πετάγεται δίπλα του ένας λαγός. Κοιμότανε κάτω από μια άφανα κι ο Τρελούλης, χωρίς να το θέλει, του πάτησε το κεφάλι. Το κατσικί τον γνώρισε άμέσως. Ήτανε ο φίλος του ο Πέτρος, ο λαγός. Είχανε παίξει πολλές φορές μαζί κάτω στην άκροποταμιά.

— Γειά σου Πέτρο, λέει ο Τρελούλης στο λαγό.

Ο λαγός κοιτούσε το κατσικί άφωνος. Δεν πίστευε στα μάτια του.

— Τρελούλη, τί ζητάς εσύ δώ πάνω; του λέει. Ξέρεις πόσο ψηλά ανέβηκες; Κοίταξε κάτω τα χωράφια. Δεν φοβάσαι μη σε φάνε οι λύκοι;

Το κατσικί, συνεπαρμένο από τη θέα του κάμπου, δεν του άπαντούσε. Κοίταγε άχορταγα την όμορφη του τοπίου που χαρίζε το ύψος. Πέρα μακριά, φαίνονταν τώρα οι σκιερές χαράδρες του Ταύγετου. Πιο δώ κυλούσε ο Ευρώτας, το πιο ξακουσμένο ποτάμι του κόσμου. Το νερό του λαμποκοπούσε στον ήλιο και το ποτάμι έμοιαζε σαν γυαλιστερό φίδι πάνω στον κάμπο. Ο Τρελούλης ζούσε σαν σε όνειρο. Κείνη τη στιγμή όμως και ενώ ο ήλιος έλαμπε ψηλά στον ουρανό, ακούστηκαν μπουμπουνητά. Τρέμανε γύρω-γύρω τα ούρανοθέμελα. Μπούουου... Μπούουου...

Ο ουρανός τότε άρχισε να σκοτεινιάζει. Ένας ψυχρός άερας έπιασε να φυσάει κι ο ορίζοντας γιόμισε με μαύρα σύννεφα. Τα ζώα καταλάβανε ότι θα βρέξει. Ο λαγός τρέχει άμέσως και χώνεται σε μια σπηλιά. Όλα τα πουλάκια κρυφτήκανε γρήγορα στα θάμνα και στις κουφοβραχίες. Κάτι τροκάνια ακούστηκαν ψηλά στα βράχια: ήταν οι αγριόγιδες που φεύγανε για να γλυτώσουν τη μπόρα που έρχόταν. Το κατσικί μόνο άπόμεινε μονάχο μες στη βουνίσια έρημιά. Φοβήθηκε, κ' έβαλε τα κλάματα. Τέτοιες ώρες, πάντα ήτανε μέσα στο μαντρί. Χουχούλιαζε πλάι στη μανούλα του, και κείνη το χείδε με τη μουσούδα της. Τώρα όμως; Ο Τρελούλης βέλαζε, μα κανείς δεν τον άκουγε.

— Μπέεε... Μπέεεε... , δηλαδή βοήθειααα... βοήθειααα... Σε λίγο, άρχισαν να πέφτουν χοντρές ψιχάλες. Το βρεγμένο χώμα μοσκοβολούσε τώρα σαν θυμίαμα. Το κατσικί τρομαγμένο άρχισε να τρέχει σαν παλαβό. Δεν ήξερε που πήγαινε. Όλοι οι φίλοι του, τ' αγρίμια και τ' αγριόμια, λουφάζανε μες στις φωλιές τους. Κι ο Θεός είχε ανοίξει τους καταρράχτες τ' ουρανού ποτίζοντας τη γη και τα δέντρα. Ο Τρελούλης, χωρίς να το ξέρει, πηλαλούσε κατά το γκρεμό. Ήθελε λίγα μέτρα ακόμα να φτάσει, όταν βλέπει ξαφνικά μπροστά του ένα φώς. Ήταν ένα άναμμένο κλεφτοφάναρο. Το κρατούσε κάποιος ξυλοκόπος που κατέβαινε από το βουνό με το γαϊδουράκι του φορτωμένο ξύλα. Το κατσικί τον έγνωρισε άμέσως κ' έτρεξε κοντά του.

Ο ξυλοκόπος, το παίρνει άγκαλιά και το σκεπάζει με την κάπα του να μη βρέχεται. Μετά από λίγο το φορτωμένο γαϊδούρι σταματούσε έξω από την πόρτα της γριούλας τσούπανας κι ο άνθρωπος της έδινε το χαμένο κατσικί. Εκείνη τότε βελάζοντας ζητούσε να πάει στο μαντρί, που το φώναζε ακόμα η μάνα του. Μόλις το είδε η κατσικούλα, χαρές που έκανε! Και κείνο της ύποσχέθηκε πως δέ θα ξαναφύγει πιά κρυφά ποτέ από κοντά της.

Άγαπητά μου παιδιά, θέλετε να μάθετε ποιός ήταν αυτός ο καλός ξυλοκόπος που έσωσε το κατσικί; Αν ρωτήσετε την άνώδυμη γριούλα των έλληνικών βουνών, θα σάς διαβεβαιώσει ότι την έχει βοηθήσει πολλές φορές μέσα στις δύσκολες ώρες του γένους μας. Ποιός ξέρει. Μπορεί νάταν Έκεϊνος που τον έβλεπα κ' εγώ στα όνειρά μου, όταν ήμουνα μικρός. Το όνομά του άρχίζει από Χ κεφαλαίο. Μήπως το βρήκατε ποιός ήταν;

ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑ - ΚΡΟΝΤΗΡΑ

(Θείας Λένας)

Η
ΑΝΟΙΞΗ
Η
ΓΑΛΑΝΗ

Στο παλιό μου σπίτι, δίπλα στην έξωπορτα, στον κήπο, βρισκόταν μια μυγδαλιά. Μέσα στο καταχείμωνο, στο ξεροβόρι και στο χιονιά, ένα μικρό της ανθισμένο κλαράκι μου 'φερνε πάντα, κάθε χρόνο, το μήνυμά της άνοιξης. Και το ξαφνικό αυτό μήνυμά της πρώιμης καλοκαιριάς μου 'δινε την έντύπωση, μαζί με το ξανάνιωμα της φύσης, μιας καλοσημαδιάς μέσα σε σκοτάδι, μιας άχτινας ήλιου σε μια βαριοσυννεφιασμένη μέρα, μιας έλπίδας μέσα στις έννοιες και στις στενοχώριες της ζωής.

Έτσι και τώρα, που τα χρόνια πέρασαν, όταν κάθε χρόνο ζυγώνει η Άνοιξη, ξανάρχεται πάντα στο νοῦ μου αυτή η εικόνα των παιδιαστικών άναμνήσεών μου. Θυμούμαι το ανθισμένο κλαράκι της μυγδαλιάς, που δέρνεται μέσα στην μπόρα και στο χιονιά κι ωστόσο θα φέρνει σταθερά, βέβαια, το έλπιδοφόρο μήνυμά της Άνοιξης. Η αίσιοδοξία τότε πλημμύριζε την ψυχή μου, κι όπως όλα γύρω στη φύση έπαιρναν καινούρια όψη και νέες δυνάμεις, έτσι κ' εγώ αισθανόμουν να κυριεύομαι από αίσιοδοξία και καλή διάθεση για δουλειά.

Έτσι κάπως, νομίζω, θα πρέπει να νιώθετε κ' εσείς κάθε χρόνο τον έρχομό της Άνοιξης: Με αίσιοδοξία και με χαρά!

Τώρα, στο καινούριο μου σπίτι, έχω φίλο ένα μικρό χελιδονάκι, που έρχεται κάθε πρωί και χτυπάει με το ράμφος του το τζάμι του μπαλκονιού μου. Είναι σά να μου λέει: «Καλημέρα, Θεία Λένα, Άνοιξη! Έλα, έτοιμάσου να πās στο γραφείο σου, να γράφεις για τα παιδιά που περιμένουν να σε διαβάσουν».

Το καλημέρισμα αυτό μου δίνει κέφι και γεμίζει αίσιοδοξία την ημέρα μου. Το χελιδονάκι τσιμπολογάει τα ψιχουλάκια που του έχω έτοιμάσει αποβραδís, ραμφίζει δυό - τρεις φορές το τζάμι μου, — αυτό είναι το «εύχαριστώ» του, βλέπετε — και συνεχίζει το χαρούμενο πέταγμα του. Καθώς το βλέπω να χάνεται στον άπέναντι κήπο, το χαιρετάω κ' εγώ και του λέω:

«Σ' εύχαριστώ, καλό μου χελιδονάκι, για το καλό σου μήνυμα. Ναι, έρχεται η άνοιξη. Τα δέντρα θα βγάλουν καινούρια φύλλα. Η φύση θ' άρχίσει σιγά - σιγά να ξαναγεννιέται. Τα φύλλα θα λουλουδίσουν, θα σχηματιστούν οι καρποί. Πήγαινε στα καλά μου παιδιά να δώσεις και σ' αυτά το έλπιδοφόρο σου μήνυμα».

Έρχεται η Άνοιξη! Η πολυπόθητη, η χιλιотραγουδισμένη σαν κρινομέτωπη νυφούλα. Πού για χάρη της...

...δουλεύουν μύριοι μαστοράδες, πρώτοι στην τέχνη και στο νοῦ, τ' άγέρι, ο ήλιος, το φεγγάρι κι όλα τ' άστέρια τ' ουρανού.

Φτιάχνουν το θόλο γαλαζένιο, όλη τη γη χρυσή φωλιά και της σωριάζουν για στολίδια, άνθη και δέντρα και πουλιά.

Και το ψηλότερο βουνάκι το φτιάχνουν γυάλινο θρονί, κ' έκει βασίλισσα θροναίζουν την Άνοιξη τη γαλανή...

...όπως τραγουδάει στους όμορφους στίχους του ο άξέχαστος ποιητής μας Σωτήρης Σκίπης.

Άς συνεχίσουμε λοιπόν όλοι την προσπάθειά μας με περισσότερη άρεση. Κι όπως η φύση άποκτά καινούριους χυμούς, άς άποκτήσουμε κ' έμεις καινούρια δύναμη για να έκτελέσουμε το χρέος μας.

Στο καλό, μικρό μου χελιδονάκι! Καλώς μās ήρθες!...

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΙΜΑΤΟΣ
ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΖΩΗΣ

Το αίμα δεν παρασκευάζεται με καμιά μέθοδο, ούτε πωλείται σε κανένα φαρμακείο, ούτε αντικαθίσταται με άλλες ουσίες.

Προσφέρεται μόνον ως αίμα από άνθρωπο σε άλλον άνθρωπο.

Το αίμα έχει πολύ μεγάλη θεραπευτική άξία και τίποτε δεν μπορεί να το αντικαταστήσει.

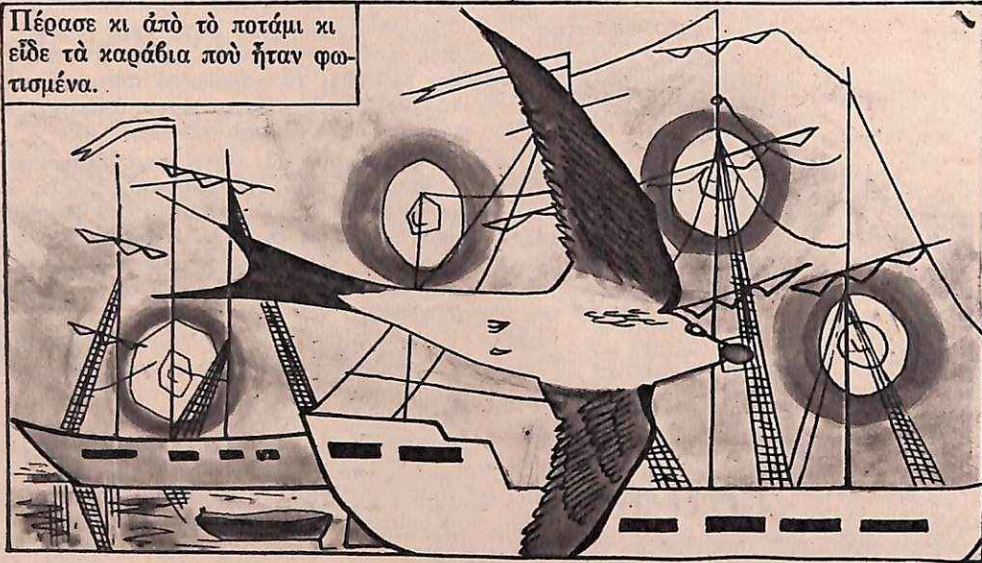
Γίνετε έθελοντές αιμοδότες, έστω για μια μόνο φορά.

Δώστε λίγο αίμα. Σώζετε μια ζωή!...

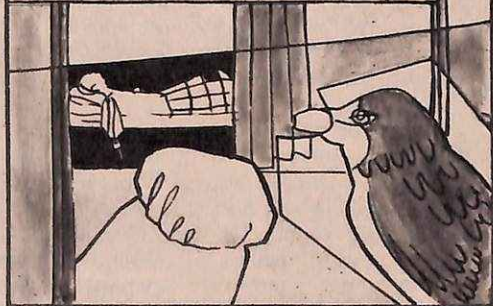
Ο ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΠΡΙΓΚΗΠΑΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΛ (Β')

Πέρασε κι από τὸ ποτάμι κι εἶδε τὰ καράβια πὸν ἦταν φωτισμένα.

Τέλος ἔφτασε στὸ φτωχόσπιτο καὶ κοίταξε μέσα. Τὸ ἀγόρι ψηνόταν ἀπ' τὸν πυρετό. Ἡ κουρασμένη μάνα του εἶχε ἀποκοιμηθεῖ καθιστή.

Τὸ χελιδόνι ἄφησε τὸ ρουμπίνι στὸ τραπέζι, πλάϊ στὴ μητέρα.

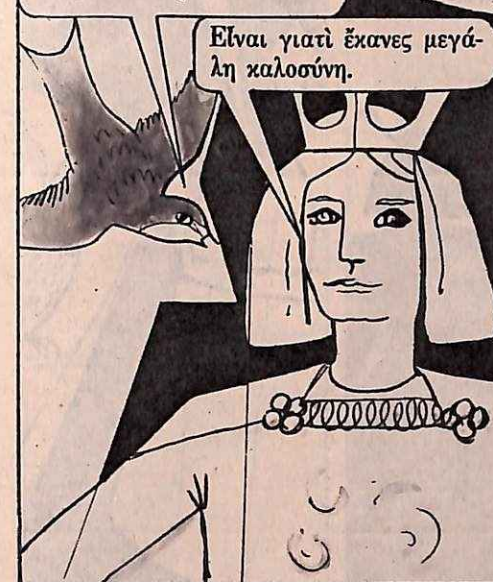
Τότερα πέταξε γύρω ἀπὸ τὸ κρεβάτι, κάνοντας ἀέρα στὸ παιδάκι μὲ τὰ φτερά του.

Τί ὠραία δροσιά, τί εὐχάριστα πὸν νιώθω!

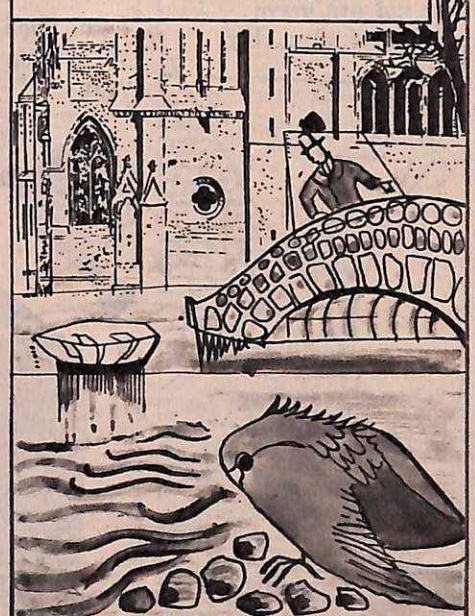
Τὸ χελιδόνι πῆγε πίσω καὶ εἶπε στὸν Εὐτυχισμένο Πρίγκηπα τὰ καθεκαστα.

Περίεργο, νιώθω ζεστασιά κι ἄς κάνει κρύο.

Εἶναι γιατί ἔκανες μεγάλη καλοσύνη.

Τὸ χελιδόνι κοιμήθηκε γιατί ἦταν κουρασμένο. Ὅταν ξημέρωσε κατέβηκε νὰ πλυθεῖ στὸ ποτάμι.

Ἕνας καθηγητὴς τὸ εἶδε καθὼς περνοῦσε ἀπ' τὴ γέφυρα.

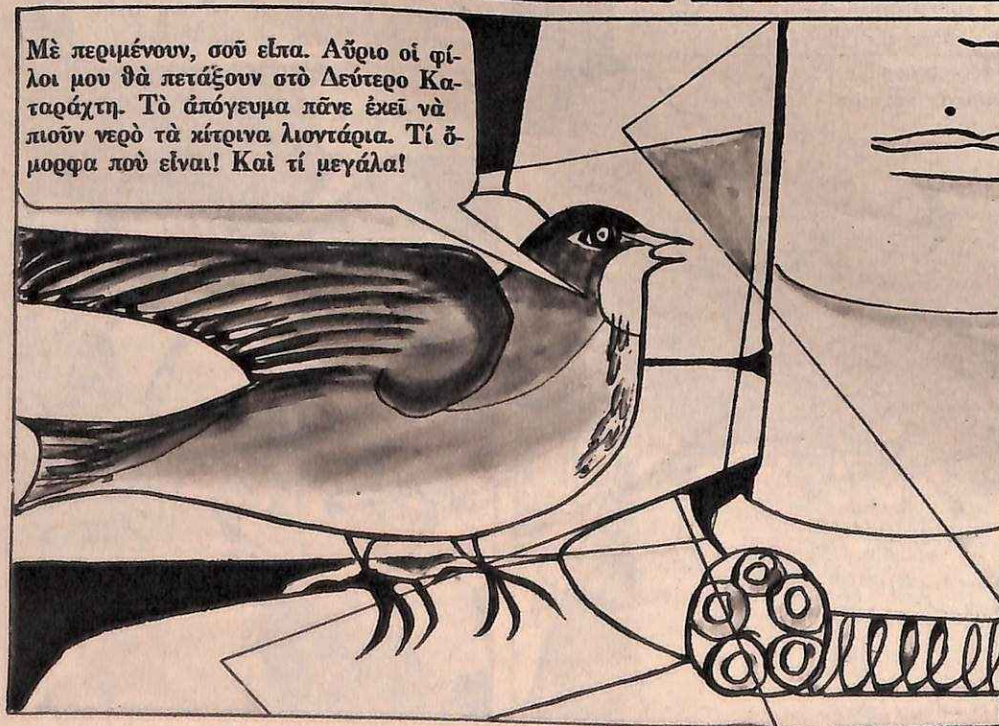
Περίεργο. Χελιδόνι τέτοιον καιρό;

Ἀμέσως ἔγραψε τὴν εἶδηση στὴν ἐφημερίδα. Ὅλοι τὴ διάβασαν.

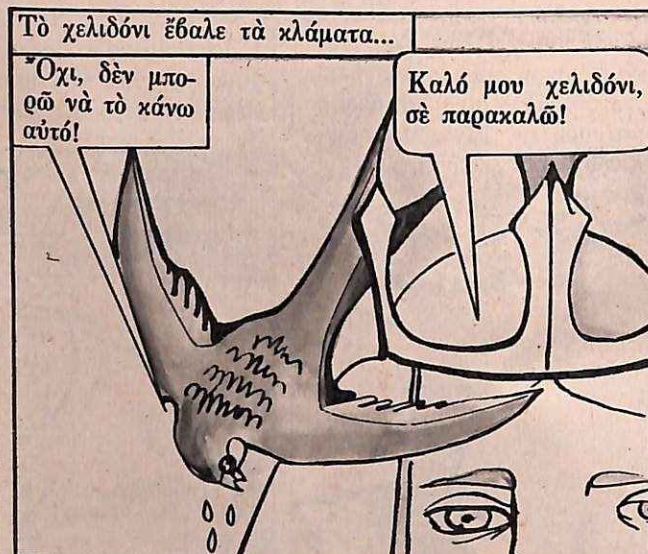
Περίεργο! Χελιδόνι τέτοιον καιρό!

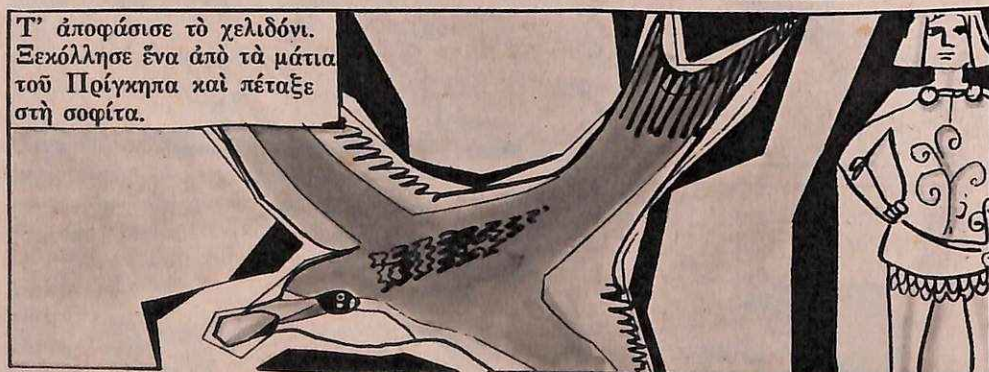
Βγάλε ένα και πήγαινε το. Θα το πουλήσει ο νέος και θα τελειώσει το έργο του.

Το χελιδόνι έβαλε τα κλάματα...

Όχι, δεν μπορώ να το κάνω αυτό!

Καλό μου χελιδόνι, σε παρακαλώ!

Τ' αποφάσισε το χελιδόνι. Ξεκόλλησε ένα από τα μάτια του Πρίγκηπα και πέταξε στη σοφίτα.

Δέν ήταν δύσκολο να μπει μέσα. Ή σκεπή είχε μεγάλες τρύπες. Ο νέος είχε σκύψει το κεφάλι και δεν είδε το χελιδόνι.

Μα όταν σήκωσε το κεφάλι του...

Φαίνεται ότι μου τ' έστειλε κάποιος θανμαστής μου. Τώρα θα τελειώσω το έργο μου.

Την άλλη μέρα το χελιδόνι πέταξε ως το λιμάνι. Κάθησε σ' ένα καράτι και κοιτούσε πού ξεφόρτωναν ένα καράβι.

Φεύγω για την Αίγυπτο.

Κανένας δεν ενδιαφέρθηκε. Κι όταν νύχτωσε πάλι...

Ήρθα να σ' αποχαιρετήσω.

Μικρό καλό μου χελιδόνι, μείνε σε παρακαλώ ακόμα ένα βράδυ!

Σε λίγο θα ρθει η παγωνιά. Στην Αίγυπτο κάνει ζέστη. Πρέπει να φύγω. Την άνοιξη θα σου φέρω και τα πετράδια που δώρησες.

Όχι, άκουσε. Έκει, στην πλατεία είναι ένα κοριτσάκι που πουλάει σπέρτα. Έρριξε όμως τα κουτιά στη λάσπη.

(Συνεχίζεται)

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΕΡΥΘΡΟ ΣΤΑΥΡΟ

Το βραβείο «Χρυσούς Κότινος των Δημοσίων Σχέσεων» απονεμήθηκε τη Δευτέρα 6 Φεβρουαρίου από την Ελληνική Έταιρεία Δημοσίων Σχέσεων στον Έλληνα Έρυθρο Σταυρό, «για τη συμβολή του στην ανάπτυξη και διάδοση του ελληνικού ανθρωπιστικού πνεύματος σε διεθνές επίπεδο, με την ευκαιρία και της συμπληρώσεως 100 χρόνων από την ίδρυσή του».

Στην τελετή της απονομής του βραβείου παρευρέθησαν ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. της Ε.Ε.Σ., ο Γεν. Γραμ. του Υπουργείου Πολιτισμού κ. Μένεγας, ο διοικητής του ΟΔΕΠ κ. Αρβανίτης, πολλά μέλη της Ε.Ε.Δ.Σ., δημοσιογράφοι και προσωπικότητες της πολιτικής και κοινωνικής ζωής.

Σε άτμόσφαιρα έγκραδιότητας μι-

λησαν ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Γεώρ. Μαρίνος, ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Δ.Σ. κ. Γιάν. Λαβέντζης, η Γεν. Γραμ. της Ε.Ε.Δ.Σ. κ. Μ. Κυπραίου - Θεολόγου, ο Γεν. Γραμ. του Υπουργείου Πολιτισμού κ. Μένεγας κ.ά.

Η κ. Κυπραίου - Θεολόγου αναφέρθηκε στο έργο και στη συμβολή του Ελληνικού Έρυθρου Σταυρού στην ελληνική και στη διεθνή ζωή. Ο κ. Λαβέντζης μίλησε για το θεσμό των δημοσίων σχέσεων και τη δραστηριότητα της Ελληνικής Έταιρείας Δημοσίων Σχέσεων, τεκμηριώνοντας την απονομή του βραβείου στην προσφορά ύψιλων υπηρεσιών ανθρωπιστικού πνεύματος. Γύρω από το βραβείο και τη δραστηριότητα του Ε.Ε.Σ. μίλησαν και οι κύριοι Μαρίνος, Μένεγας, Βασιλείου κ.ά.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΕΣ ΠΙΤΤΕΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Έχει γίνει έθιμο στον Ελληνικό Έρυθρο Σταυρό η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίττας. Είναι ένα έθιμο που δίνει την ευκαιρία για μια συναδέλφωση των εργαζομένων με τα μέλη της Διοικήσεως και μεταξύ τους μέσα σε ευχάριστη εορταστική ατμόσφαιρα. Δεν είναι βέβαια δυνατόν να κοπούν όλες οι πίττες των Ιδρυμάτων του Ε.Ε.Σ. την Πρώτη του Έτους, γι' αυτό και...

ρατείεται η Πρωτοχρονιά σε όλολοκληρο τον Ιανουάριο.

Η πρώτη πίττα του χρόνου κόπηκε στις 13 Ιανουαρίου στην Ανωτέρα Σχολή Νοσοκόμων και Επισκεπτριών του Ε.Ε.Σ. Η Διευθύνουσα της Σχολής Κα Σοφία Παπούλη έκαλωσέρισε τις σπουδαστριες που γύρισαν από τις διακοπές των εορτών και ευχήθηκε προσωπική και οικογενειακή ευτυ-

χία και πρόοδο στις σπουδές τους.

Στις 14 έκοψε την πίττα του το Κοργιαλένιο και Μπενάκειο Νοσοκομείο του Ε.Ε.Σ., στους Άμπελοκήπους, με συμμετοχή του Προσωπικού και αντιπροσωπείας των νοσηλευμένων. Ο Δ/τής του Νοσοκομείου κ. Π. Σίμος έκαμε, όπως συνηθίζεται, σύντομο απόλογο της δράσεως του Νοσοκομείου τον περασμένο χρόνο, όπως και ανακοίνωση του προγραμματισμού για τον καινούργιο. Σημαντικότερο στοιχείο του προγραμματισμού είναι η έναρξη λειτουργίας του νεόδμητου Παραρτήματος του Νοσοκομείου, που θα προσθέσει στο παλαιό 170 κρεβάτια, με όλες τις σύγχρονες νοσοκομειακές ανέσεις και νοσηλευτικές δυνατότητες.

Την επομένη, έγινε η κοπή της Πίττας του Ασκληπείου του Ε.Ε.Σ. στη Βούλα. Έορταστική και εκεί η ατμόσφαιρα, μέσα στην ευρύχωρη έξοχη περιοχή του Ασκληπείου, με την πλούσια βλάστηση και το ανακαινισμένο δρόμο της δικτύου. Ο απόλογοισμός του 1977 και ο προγραμματισμός του 1978 έγιναν από τον Πρόεδρο της Διοικήσεως Έπιτροπής του Ασκληπείου κ. Λεωνίδα Καμπάνη. «Εί- ναι — έλεγε ο κ. Καμπάνης — το Νοσοκομείο εις το όποιον, λόγω της δικαίως δημιουργηθείσης, ύφισταμένης και έδραιωμένης άριστης φήμης του, προσφεύγουν πλην των έχοντων ανάγκη της Ιατρικής και νοσηλευτικής προστασίας του άσθενών της μεγάλης έδαφικής περιοχής της Αττικής την όποιαν καλύπτει, και άσθενείς από κάθε γωνία της Ελλάδος. Τουτό διότι τόσον το Ιατρικόν και Νοσηλευτικόν του προσωπικόν είναι λίαν ύψηλης στάθμης, έφάμιλλον των καλλιτέρων όμοειδών κέντρων της Ευρώπης, όσον και διότι πέραν τούτου και συγχρόνως ό άσθενής εύρίσκει εις το Ασκληπιείον και την γνωστήν έρυθροσταυρικήν αγάπην και στοργήν... Είς το Ασκληπιείον λειτουργεί άρτίως όργανωμένη Κοινωνική Υπηρεσία πλαισιωμένη από 3 Κοινωνικάς Λειτουργούς και από Κυρία Έθελοντρία Κοιν. Προνοίας. Η Υπηρεσία αύτη έκτελεί θεάρεστον όντως και άφανές έργον και προσφέρει άνεκτιμήτους υπηρεσίας εις τους έχοντας ανάγκην αύτών. Και αύτοι είναι πολλοί...

Ο Πρόεδρος της Δ. Έπιτροπής κ. Α. Καμπάνης κόβει την πίττα του Ασκληπείου Βούλας. Δεξιά η Κα Ν. Δημητριάδου, Σύμβουλος Ε.Ε.Σ. και άριστερα ο Διευθυντής και η Διευθύνουσα Άδελφή του Ασκληπείου.

Είς το Ασκληπιείον λειτουργεί από 17ετίας και ύποδειγματική Παιδική Στέγη διά τή προσχολικής ηλικίας τέκνα των εν αύτῳ εργαζομένων... Το Ασκληπιείον μας είναι τό πρώτον Νοσοκομείον τό όποιον έδημιούργησε τοιαύτην Παιδικήν Στέγην, της όποιας και σήμεραν άκόμη, 17 δλοκίληρα έτη από της δημιουργίας της, στερούνται άλλα σύγχρονα Νοσοκομεία. Είναι και τουτό δείγμα της έρυθροσταυρικής αγάπης προς τον Άνθρωπον...».

Ακολούθησε, στις 24 Ιανουαρίου, η κοπή της πίττας του Σώματος Έθελοντών Κοινωνικής Προνοίας του Ε.Ε.Σ. Δύο απόσπασμα- τα, τό ένα από τον απόλογοισμό της Κας Νίνας Δημητριάδης Προέδρου της Έφορείας του Σώματος και μέλους του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου Ε.Ε.Σ., και τό άλλο από τη σύντομη όμιλία του Άντι-προέδρου Ε.Ε.Σ. Καθηγητού κ. Όρέστη Λουρίδη δίνουν ζωντανή εικόνα της προσφοράς αυτού του Σώματος στους άπόμαχους, τους πονεμένους και βασανισμένους συνανθρώπους!

«Δέν είναι δυνατόν, έλεγε η Κα Δημητριάδου, ν' αποδώσει κανείς ούτε με αριθμούς τη λάμψη χαράς και έμπιστοσύνης που άντικρύζει

στο βλέμμα ενός άρρώστου, την ώρα που άνοίγοντας τά μάτια του, μισοναρκωμένος ακόμα μετά από κάποια έγχείρηση, σ'α ψιθυρίζει ένα τρεμουλιαστό εύχαριστώ για την φιλική σιωπηλή παρουσία σας κοντά του, άφου τυχαίνει νά είναι μόνος στη ζωή και στον πόνο.

Ο Πρόεδρος της Κεντρικής Έφορίας Αίμοδοσίας Καθηγητής κ. Όρ. Λουρίδης κόβει την πίττα του Δρακαπουλείου Κέντρου Αίμοδοσίας, βοηθούμενος από τό Διευθυντή και τη Διευθύνουσα Άδελφή.

Και πώς είναι δυνατόν νά δώσει κανείς με νούμερα την έκφραση χαράς και εκπλήξεως που ένιωσε ένα ζευγάρι πτωχών, πολύ ηλικιωμένων συνανθρώπων μας, όταν την παραμονή των Χριστουγέννων, Έθελοντής μας Κυρία κτύπησε την πόρτα τους, για νά προσφέρει προπαντός την συντροφιά και την παρουσία της, μαζί με μερικά Χριστουγεννιάτικα δωράκια».

«Είθε, έλεγε ο κ. Λουρίδης, οι παρήγοροι άγγελοι του άδυνάτου, του άπροστατέυτου, του μικρού, του γηρασμένου, της χήρας, του στερημένου, του ξεριζωμένου, του λυπημένου, του άρρώστου. Είθε τό στοργικό στήριγμά τους, τό τονωτικό της ματωμένης ψυχής τους, τό βάλαμο της πικραμένης ζωής τους. Είθε η προσωποποίησης της τρυφερότητας της μητέρας, της άδελφής, της συζύγου, της θυγατέρας, της φίλης, που άπαλύνει τον άνείπωτο πόνο τους και την σκληρή μοναξιά τους.

Η έμπειρη έπιστημοσύνη, η έμφυτη καλωσύνη και η ιεραποστολική σας διάθεση αποτελούν τά τρία κύρια θεμέλια, έπάνω στα όποια στηρίζεται τό καλλιμάριμαρο οικοδόμημα του Σώματος σας, του ξακουστού πιά Σώματος των Έθελοντών Κοινωνικής Προνοίας του Ε.Ε.Σ.».

Τελευταία χρονολογικά, η πίττα του Δρακαπουλείου Κέντρου Αίμο-

δοσίας. Ἡ ἑορτὴ ἔγινε σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ἀπονομὴν τιμητικῶν διακρίσεων σὲ Ὀργανώσεις καὶ ἰδιώτες γιὰ τὴν προσφορὰ αἱματος στὸν Ε.Ε.Σ.

Τὸν ἑορτασμὸ ἐτίμησαν μὲ τὴν παρουσία τους καὶ ἐπιφανεῖς ξένοι ἀξιωματοὺχοι τῆς Διεθνoῦς Αἱμοδοσίας: ὁ Καθηγητὴς Ἑσινγκ, ὁ Δρ. Χάντσερ, Διευθυντὴς τῆς Αἱμοδοσίας στὸ Σύνδεσμο τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν στὴ Γενεύη, καὶ ὁ Συνεργάτης τοῦ Ἑλβετικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ κ. Μ. Στρώου.

Στὴν προσφώνησή του, σὲ γαλλικὴ γλῶσσα, πρὸς τοὺς ξένους ἐπισκέπτες, πρὸς τοὺς τιμωμένους, Συνεργάτες, ὁ Καθηγητὴς κ. Ὁρέστης Λουρίδης, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ Πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Αἱμοδοσίας, ὑπεθύμισε τὴ δράση τῆς στὴ διάρκειά 43 ἐτῶν λειτουργίας καὶ ἐτόνισε ὅτι «ἡ ἐνέργεια ἐκείνων ποὺ προκαλοῦν τὴν ἐθελοντικὴν προσφορὰ αἱματος διακρίνεται γιὰ τὸν ἀνθρωπιστικὸ τῆς χαρακτῆρα καὶ προκαλεῖ τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ αἱμοδότη, ὁ ὁποῖος βλέπει τὸν Ἑρυθρὸ Σταυρὸ σὰν ἐγγύηση γιὰ τὴν καλὴ χρῆση τῆς πολυτιμῆς οὐσίας ποὺ ἐκεῖνος ἐπρόσφερε».

Ὁ Ἑλβετὸς Καθηγητὴς κ. Ἑσινγκ ὑπογράμμισε στὴν ἀπάντησή του, «τὴν ἀλλαγὴ ποὺ ἔγινε στὴ φιλοσοφία τῆς Αἱμοδοσίας». Τὸ αἷμα — εἶπε — ποὺ ἔως τώρα ἕνας δότης τὸ ἔδινε γιὰ ἓνα μόνον ἄρρωστο, τὸ δίνει σήμερα γιὰ πολλοὺς καὶ ὄχι μόνον συμπατριῶτες του. Αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν ἀνταλλαγὴ τῶν παραγῶγων τοῦ αἱματος μεταξύ διαφόρων χωρῶν, ἀνάμεσα στὶς ὁποῖες εἶναι καὶ ἡ Ἑλλάς, χάρις στὴν πρωτοβουλία τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ μὲ τὴ συνεργασία τοῦ Ε.Ε.Σ....

Ἔτσι τὸ αἷμα δὲν εἶναι πλέον αἷμα «ἐθνικόν», ἀλλὰ «πανανθρώπινον». Αὕτῃ εἶναι ἡ ἀλλαγὴ ποὺ ἔγινε στὴ φιλοσοφία τῆς Αἱμοδοσίας».

Τοὺς τιμωμένους ἐκπροσώπους Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν, Ὁργανισμῶν, Ἐπιχειρήσεων κλπ. ἐχαίρετισε ὁ κ. Λουρίδης καὶ τοὺς συνεχάρη γιὰ τὴν ἀθανάτοστον τὴν ἀπόφαση γιὰ τὴν πύκνωση τῶν φαλάγγων τῶν εὐγενῶν αἱμοδοτῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ γιὰ τὸ ριζωμένο στὴν ψυχὴ τους συναίσθημα εἰλι-

κρινοῦς ἀγάπης πρὸς τὸν συνάνθρωπον.

Τιμητικὲς διακρίσεις γιὰ τὴν πρόκληση ἐθελοντικῆς προσφορᾶς αἱματος ἔλαβον οἱ ἀκόλουθοι ἐκπρόσωποι:

ΧΡΥΣΟΥΝ ΜΕΤΑΛΛΙΟΝ

1) Ἀρβανίτης Ἀθανάσιος: Διοικητὴς Ο.Δ.Ε.Π. 2) Ἀργιάννης Μιλτιάδης, Ἀντιστράτηγος Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς. 3) Βανακάρης Δημήτριος Ὑποστράτηγος Διοικ. Γεωγραφικῆς Ὑπηρεσίας Στρατ. 4) Δασκαλόπουλος Ἀριστείδης Δ/τῆς Ἐργοστασίου «ΔΕΛΤΑ». 5) Δροσίνης Σωτήριος Δ/τῆς Διοικ. Ὑπηρεσίας Καλυκοποιείου Ὑμητοῦ. 6) Εὐαγγελίδου Ἑλλή Ὑπεύθυνος Δημ. Σχέσεων Κολλεγίου Ντερέ. 7) Ζωναρᾶς Δημήτριος Δ/τῆς Α.Ε. «ΛΑΤΟ». 8) Κοντολέφας Ἀναστάσιος Διοικητὴς 202 Κρατ. Ἐργοστ. Ἀεροπλάνων. 9) Λάμπρος Ἰωάννης Διοικητὴς Ο.Σ.Ε. 10) Λύρας Νικόλαος Γεν. Δ/τῆς Ἐργοστασίου Παιγνιδιῶν «ΑΥΓΑ». 11) Μητροβασιλείου Νικ. Διοικ. Δημ. Σχολ. Ἐμπ. Ναυτ. Ἀσπροπύργου. 12) Παπαδάτου Παναγιώτα Ἐπιθ. Δημ. Ἐκπαιδεύσεως Η' Περιφ. Δυτ. 13) Παπαντωνίου Ἰωάννης Γεν. Δ/τῆς «Ι.Τ.Τ. ΕΛΛΑΣ». 14) Ποτουρίδης Παναγιώτης Ἀρχηγὸς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας. 15) Σέκερης Ἀθανάσιος Διοικητὴς Ο.Τ.Ε. 16) Σπερτζάντζας Γεώργιος Διοικητὴς Ε.Τ.Β.Α. 17) Τριανταφύλλου Σερραφεῖμ Ἐπιτ. Γεν. Δ/τῆς Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου. 18) Φραντζεσκάκης Νικόλαος Δ/τῆς Ἐργοστ. Ἀεροπλάνων Ἑλληνικοῦ. 19) Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης Γεν. Διεύθυνσις Σωφρονιστικῆς Διοικήσεως.

ΑΡΓΥΡΟΥΝ ΜΕΤΑΛΛΙΟΝ

1) Βλαχούτσικου Ἀντα Ἀντιπρ. Ἐφορ. Κοιν. Προνοίας. 2) Βαρδινογιάννης Βαρδῆς Γεν. Δ/τῆς «ΜΟΤΟΡ Ο.Ι.Α». 3) Βουτσινᾶς Γεώργιος Δ/τῆς Ναυπηγ. Α. Βουτσινᾶ. 4) Γάλαρη Εὐφροσύνη Πρόεδρος Συλλόγου «ΚΑΛΟΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΗΣ» Αἰγάλεω. 5) Γεωργακῆς Ἰωάννης Δ/τῆς Καταστημάτων «MINION». 6) Δράκος Ἰωάννης Γεν. Γραμματεὺς ΠΟΦ ΑΕΚ. 7) Ἐξάρχου Ὀριέττα Διευθύντρια Κολλεγίου ΝΤΕΡΕ (Γραφ. Σπουδαστῶν). 8) Κασιμάτης Νικόλαος Γεν. Δ/τῆς Ἐργοστ. Παιδ. Τρο-

φῶν «ΒΙΑΜΥΛΑ». 9) Καφετζῆς Στυλιανὸς Πρόεδρος Πνευματικοῦ καὶ Καλλιτεχν. Συλ. Δυτ. Ἀττικῆς. Αἰγάλεω. 10) Κοντομηνᾶς Δημήτριος Διευθύνων Σύμβουλος Ἐταιρείας Ἰντεραμερικαν. 11) Μαραγκῆς Γρηγόριος Ἐφορος Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Νήσων Σώματος Ἑλλήν. Προσκόπων, Καθηγητὴς Φυσικομαθ. Σχολ. Πανεπιστημίου. 12) Ντέρος Ἡλίας Διοικητὴς Ὑπηρεσίας Πολιτικῆς Ἀεροπορίας Ἑλλήν. 13) Παναγιωτίδης Δημήτριος Διευθυντὴς Ἐργ. «Παναγιωτίδης - Τσάτση». 14) Πεχλιβανίδης Μιχαὴλ Γεν. Δ/τῆς Γραφικῶν Τεχνῶν «Πεχλιβανίδης». 15) Σουρουλίδης Ἰάσων Γεν. Δ/τῆς Ἐργοστασίου Χημικῶν προϊόντων Μοσχάτου. 16) Σταματιάδης Ἡλίας Πρόεδρος Φυσιολ. Συνδέσμου «ΠΑΝ». 17) Στασινόπουλος Νικόλαος Γεν. Δ/τῆς Ὁμίλου Ἐπιχειρήσεων «Ν.Η. Στασινόπουλος». 18) Σταυρόπουλος Ἰωάν. Γεν. Δ/τῆς Καταστημάτων Σταυρόπουλος. 19) Τερζόπουλος Εὐάγγελος Γεν. Δ/τῆς Ἐκδοτικῶν Ἐπιχειρήσεων Τερζόπουλος. 20) Τσακίρης Εὐάγγελος Γεν. Δ/τῆς Ἐργοστασίου Γαβριήλ. 21) Τσιμωνίδης Ἀπόστολος Γενικ. Δ/τῆς «Μ.Ε.Β.Ε.Α. 22) Φιλιππόπουλος Ἰωάν. Δ/τῆς Καταστημάτων «ΦΙΟΡΙΝΟ». 23) Φωστηροπούλου Οὐρσούλα Δ/τῆς Ἐργοστασίου Φωστηροπούλου. 24) Χατζηιωσήφ Ἰωάννης Γεν. Δ/τῆς Ναυτιλιακῶν Ἐπιχειρήσεων «Λαζόπουλος». 25) Χορλάσης Α. Γεν. Δ/τῆς «ΤΡΙΟΥΜΦ». 26) Χρηστίδης Χρῆστος Διευθύνων Σύμβουλος Μακεδον. Κλωστηρίων. 27) Χρηστοφίδης Σταῦρος Πρόεδρος Ροταριανοῦ Ὁμίλου Ἀθηνῶν - Βορρᾶ.

Ἐγινε ἐπειτα ἡ κοπὴ τῆς πίτας, ἡ ὁποία ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν στὸν κ. Λουρίδη νὰ ἀναφερθῇ στὴν προσπάθεια ποὺ καταβάλλει ἡ Αἱμοδοσία τοῦ Ε.Ε.Σ. γιὰ τὴν θεραπεία τῶν παιδιῶν ποὺ πάσχουν ἀπὸ τὴν ἀσθένεια τοῦ αἱματος, ποὺ ὀνομάζεται «μεσογειακὴ» ἀναιμία. «Εἴμαστε ἀκόμη καὶ κυρίως ἐδῶ — εἶπε ὁ κ. Καθηγητὴς — γιὰ νὰ δώσουμε χαρὰ στὰ ὑπέροχα αὐτὰ μικρὰ παιδιὰ, ποὺ τακτικὰ περιποιούμεθα στὸ Κέντρο μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ τονίσουμε, σὰν δίκαιη Διοίκηση, τὴν εὐαρέσκειά μας στὸ εὐγενικὸ προσωπικὸ μας, ποὺ θεοποιεῖ τὴν ιδέα τῆς παιδικῆς Προνοίας».

*

Ο Ε.Ε.Σ. ΣΤΟΥΣ ΠΛΗΜΜΥΡΟΠΑΘΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ

Μόλις διαπιστώθηκε ἡ ἀνάγκη βοήθειας πρὸς τοὺς πλημμυροπαθεῖς τῆς Ἑλευσίνας ἀπὸ τὴν πρόσφατη θεομηνία ὁ Ε.Ε.Σ., κατόπιν συνεννόησε μὲ τὸ γραφεῖο τῆς Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Ἀν. Συνοδινῶ καὶ τὸν γενικὸ

Μικτὸ συνεργεῖο Ἐθελοντῶν Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ἀδελφῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. βοηθεῖ τοὺς πλημμυροπαθεῖς τῆς Ἑλευσίνας.

συντονισμὸ τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν φορέων, ἔστειλε τὰ συνεργεῖα του ἐπὶ τόπου μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν Κοινωνικὴ Λειτουργὸν τοῦ Ἰδρύματος δ. Μ. Μαλικούτη.

Τὸ ἔργο διασώσεως τῶν παθόντων εἶχαν ἀναλάβει μονάδες τοῦ Στρατοῦ, καὶ τὰ συνεργεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐπεδόθησαν στὴν περίθαλψη καὶ μεταφορά τους σὲ ξενοδοχεῖα τῆς περιοχῆς Σκαρामαγκᾶ,

ὅπου ἐπεδόθησαν σὲ διανομὴ τροφίμων καὶ ἱματισμῶν.

Ἡ κινητοποίηση τῶν συνεργεῶν καὶ ἡ περίθαλψη συνεχίζεται. Διανεμήθησαν ὡς τώρα 100 κλινოსκεπάσματα, 220 δέματα ρουχισμοῦ ἀμέσου ἀνάγκης καὶ 400 τεμ. σακχαροπῆκτου γάλακτος.

*

«ΥΓΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΛΗΠΤ. ΚΟΙΝΩΝ. ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Ὁ Δ.Ε.Σ. ἐφαρμόζει σὲ παγκόσμια κλίμακα Πρόγραμμα Δημοσίας Ὑγιεινῆς. Τὸ Πρόγραμμα, προσαρμοσμένο στὶς εἰδικὲς ἀνάγκες καὶ συνθῆκες τοῦ κάθε κράτους, ἐφαρμόζεται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ εἰδικὰ ἐκπαιδευμένο προσωπικὸ τοῦ Ε.Ε.Σ. Στὴν Ἑλλάδα ἐφαρμόζεται ἀπὸ τὸ 1952, καὶ μὲ τὸν γενικὸ τίτλο «ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ». Περιλαμβάνει μαθήματα ποὺ ἀφοροῦν: τὴν περιποίηση τοῦ βρέφους, τῆς ἐγκυμοσύνης, περιποίηση καὶ φροντίδα ἡλικιωμένων ἀτόμων, πρῶτες βοήθειες καὶ γενικὰ κάθε τί ποὺ βελτιώνει καὶ προάγει τὴν ὑγείαν στὸ σπιτί.

Τὰ μαθήματα προσφέρονται ΔΩΡΕΑΝ ἀπὸ τὶς Μονάδες τοῦ Ε.Ε.Σ. σὲ ὁμάδες ἀτόμων στὸ «Δρακοπούλιο» Κέντρο Αἱμοδοσίας τοῦ Ε.Ε.Σ. (Ἀλκιβιάδου ἀρ. 4) ἢ ἀπὸ Διπλωματούχους Ἐπισκέπτριες Ἀδελφές ποὺ πηγαίνουν σὲ Σχολεῖα, ἐργοστάσια κλπ.

Ἡ ὑγεία στὸ σπιτί.

Τὰ συνεργεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ. μαζί μὲ Ἐθελ. Κοινωνικῆς Προνοίας περιέρχονται τοὺς τόπους ἐγκαταστάσεως τῶν πληγέντων καὶ βρίσκονται σὲ συνεχῆ συνεργασία μὲ τοὺς ἀρμοδίους τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς Δημαρχίας Ἑλευσίνας.

*

Κέντρα ἐκπαιδεύσεως ἔχει δημιουργήσει ὁ Ε.Ε.Σ. ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, στὴ Θεσσαλονίκη, τὴν Πάτρα, τὸ Βόλο, τὰ Χανιά, τὴν Βέροια, τὴν Εἰθήνη, ἀπ' ὅπου τὰ στελέχη τοῦ Ε.Ε.Σ. πραγματοποιοῦν ἐξορμήσεις στὴν ὑπαίθρο γιὰ διαφώτιση καὶ ἐκπαίδευση τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ μας. Μέχρι σήμερα ἔχουν διδαχθεῖ τοὺς κανόνες ποὺ ὀρίζουν τὶς ὑγιεινὲς συνήθειες μέσα στὸ σπιτί 80.000 ἄτομα κάθε ἡλικίας καὶ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου.

*

ΝΕΑ ΤΑΞΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛ. ΕΡΥΘΡ. ΣΤΑΥΡΟΥ

Κάθε Ἑλληνίδα, ἀπὸ 18 - 55 ἐτῶν ποὺ θὰ ἤθελε νὰ διαθέσει τὸν ἐλεύθερό χρόνο της γιὰ συμπάρασταση στὸν συνάνθρωπό μας ποὺ πάσχει, μπορεῖ νὰ ἐνταχθεῖ στὶς μονάδες Κοινωνικῆς Ἐργασίας τοῦ

διά να διανείμει κατά την κρίση της.

6) Καί στην 'Επιθεώρηση Σητείας 3 γιά τόν ίδιο λόγο.

7) "Ενα έπιτοίχιο σχολ. Φαρμακείο στα ακόλουθα Σχολεία της υπαίθρου, που ή δράση τούς υπήρξε πολύ ικανοποιητική.

1) Δημ. Σχολ. 'Αγλαδέα Περιφ. Καλαμπάκας, 2) Δημ. Σχολ. Καλομοίρας Περιφ. Καλαμπάκας, 3) Δημ. Σχολ. Μαλακασίου Περιφ. Καλαμπάκας, 4) Δημ. Σχολ. Χρυσομηλέας Περιφ. Καλαμπάκας, 5) Δημ. Σχολ. Παναγίας Περιφ. Καλαμπάκας, 6) Δημ. Σχολ. Παλαιο-

χωρίου Περιφ. Καλαμπάκας, 7) Δημ. Σχολ. Καλογριανής Περιφ. Καλαμπάκας, 8) Δημ. Σχολ. Νικαίας Λαρίσης, 9) Δημ. Σχολ. Γαρδικίου Θεσπρωτίας, 10) Δημ. Σχολ. Τσόπελα Πραμάντων 'Ιωαννίνων, 11) Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Κονίτσας, 12) 9ον Δημ. Σχολ. Ξάνθης, 13) 9ον Δημ. Σχολ. Λαρίσης, 14) 1ον Δημ. Σχολ. Κομοτινής Α' Περιφ., 15) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Παρασκευής Λέσβου, 16) Δημ. Σχολ. Μυκόνου, 17) Δημ. Σχολ. Πεύκου Βιάννου Β' Περ. 'Ηρακλείου, 18) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Μύρωνος Γ' Περιφ. 'Ηρακλείου, 19) 3ον Δημ. Σχολ. 'Ιεράπετρας, 20)

Δημ. Σχολ. Ν. 'Ανατολής 'Ιεράπετρας, 21) Δημ. Σχολ. Καλαμύκα 'Ιεράπετρας, 22) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Κυδωνίας Χανίων, 23) Δημ. Σχολ. Λάττα 'Αμαλιάδος, 24) Δημ. Σχολ. Νησίου Λεχαινών, 25) Δημ. Σχολ. 'Ισθμίας Β' Περ. Κορινθίας, 26) Δημ. Σχολ. Βερναρδέικων Β' Περ. Πατρών, 27) 2ον Δημ. Σχολ. Γαργαλιάνων Τριφυλίας, 28) Δημ. Σχολ. Κακαβιά 'Αργινίου.

"Επαινοί στα ακόλουθα 69 Σχολεία:

1) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Βαρβάρας 'Αμφιλοχίας, 2) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Θεοδώρων 'Αμφιλοχίας, 3) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Μηνᾶ 'Αμφιλοχίας, 4) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Τριάδος 'Αμφιλοχίας, 5) Δημ. Σχολ. 'Αγ. Αγραπιδόκαμπος 'Αμφιλοχίας, 6) Δημ. Σχολ. 'Αλεστάδος 'Αμφιλοχίας, 7) Δημ. Σχολ. 'Αμπελακίου 'Αμφιλοχίας, 8) Δημ. Σχολ. 'Αμοργιανών 'Αμφιλοχίας, 9) 1ον Δημ. Σχολ. 'Αμφιλοχίας, 10) 2ον Δημ. Σχολ. 'Αμφιλοχίας, 11) 3ον Δημ. Σχολ. 'Αμφιλοχίας, 12) Δημ. Σχολ. 'Ανοιξιότικου 'Αμφιλοχίας, 13) Δημ. Σχολ. 'Αρειάδος 'Αμφιλοχίας, 14) Δημ. Σχολ. Αύλακίου 'Αμφιλοχίας, 15) Δημ. Σχολ. Βαρειάδας 'Αμφιλοχίας, 16) Δημ. Σχολ. Βαλμάδας 'Αμφιλοχίας, 17) Δημ. Σχολ. Βρουβιανών 'Αμφιλοχίας, 18) Δημ. Σχολ. Γιαννοπούλων 'Αμφιλοχίας, 19) Δημ. Σχολ. Δρυμού 'Αμφιλοχίας, 20) Δημ. Σχολ. Δρομίτσας 'Αμφιλοχίας, 21) Δημ. Σχολ. 'Ελαιοχωρίου 'Αμφιλοχίας, 22) Δημ. Σχολ. 'Εμπεσσού 'Αμφιλοχίας, 23) Δημ. Σχολ. Θυρίου 'Αμφιλοχίας, 24) Δημ. Σχολ. Καλυβίων 'Αμφιλοχίας, 25) Δημ. Σχολ. Κρικέλλου Βάλτου 'Αμφιλοχίας, 26) Δημ. Σχολ. Κεχρινίας 'Αμφιλοχίας, 27) Δημ. Σχολ. Λιασκόβου 'Αμφιλοχίας, 28) Δημ. Σχολ. Λουτρού 'Αμφιλοχίας, 29) Δημ. Σχολ. Μαλεσιάδος 'Αμφιλοχίας, 30) Δημ. Σχολ. Μαρλασίου 'Αμφιλοχίας, 31) Δημ. Σχολ. Μέγα Κάμπου 'Αμφιλοχίας, 32) Δημ. Σχολ. Μοναστηρακίου 'Αμφιλοχίας, 33) Δημ. Σχολ. Παληαμπέλων 'Αμφιλοχίας, 34) Δημ. Σχολ. Παραζαριτιάς 'Αμφιλοχίας, 35) Δημ. Σχολ. Πατιοπούλων 'Αμφιλοχίας, 36) Δημ. Σχολ. Παληαμπέλων - Γιαννοπούλων Βάλτου 'Αμφιλοχίας, 37) Δημ. Σχολ. Παυλιάδος, 38) Δημ. Σχολ. Περδικακίου 'Αμφιλοχίας, 39) Δημ. Σχολ. Πέτρωνας 'Αμφιλοχίας, 40) Δημ. Σχολ. Πε-

ρατιάς - Βονίτσας, 41) Δημ. Σχολ. Πετσαλίων 'Αμφιλοχίας, 42) Δημ. Σχολ. Πλακωτής 'Αμφιλοχίας, 43) Δημ. Σχολ. Ποδογοράς 'Αμφιλοχίας, 44) Δημ. Σχολ. Πτελέας 'Αμφιλοχίας, 45) Δημ. Σχολ. Πύλης 'Αμφιλοχίας, 46) Δημ. Σχολ. Πωγωνιάς 'Αμφιλοχίας, 47) Δημ. Σχολ. Ρουπακιάς 'Αμφιλοχίας, 48) Δημ. Σχολ. Σπάρτου 'Αμφιλοχίας, 49) Δημ. Σχολ. Σταθά 'Αμφιλοχίας, 50) Δημ. Σχολ. Σκαντζοκαμπίου 'Αμφιλοχίας, 51) Δημ. Σχολ. Στάνου 'Αμφιλοχίας, 52) Δημ. Σχολ. Τσούκα 'Αμφιλοχίας, 53) Δημ. Σχολ. Τρικλίνου 'Αμφιλοχίας, 54) Δημ. Σχολ. Φλωριάδος 'Αμφιλοχίας, 55) Δημ. Σχολ. Χρυσορράχης 'Αμφιλοχίας, 56) Δημ. Σχολ. Χαλκοπούλων 'Αμφιλοχίας, 57) Δημ. Σχολ. 'Αγ. 'Αθανασίου Β' Περιφ. Λεβαδείας 58) Δημ. Σχολ. Καλυβίων 'Αναλήψεως Α' Περιφ. 'Ελασσόνας, 59) Δημ. Σχολ. 'Αμπελοχωρίου Καλαμπάκας, 60) Δημ. Σχολ. Κορυδαλλού Καλαμπάκας, 61) 47ον Δημ. Σχολ. Πατρών, 62) 1ου Δημ. Σχολ. Πόρου Κεφαλληνίας, 63) 6ον Δημ. Σχολ. Χίου, 64) Δημ. Σχολ. 'Αρμένων, 65) Δημ. Σχολ. Ζάκρου, 66) Δημ. Σχολ. Λιθινών, 67) 2ον Δημ. Σχολ. Σητείας, 68) Δημ. Σχολ. Σκοπής, 69) Δημ. Σχολ. Χαμαιζίου.

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΧΟΛ. ΕΤΟΥΣ 1976 - 1977

"Η 'Επιτροπή 'Απονομής Βραβείων Λευκωμάτων Σχολικής 'Αλληλογραφίας απένειμε τὰ ακόλουθα Βραβεία.

ΒΡΑΒΕΙΟ Α'

ΓΥΜΝΑΣΙΑ - ΛΥΚ. ΑΘΗΝΩΝ

Α' Λύκειο Θηλέων

Β' Γυμνάσιο Θηλέων

Β' Λύκειο Θηλέων

Ε' Λύκειο Θηλέων

Α' Λύκειο Θηλέων Καλλιθέας

Α' Γυμν. Θηλ. 'Αγ. 'Αναργύρων

Α' Λύκειο Θηλ. 'Αγ. 'Αναργύρων

18. Σχολή «Μ. Κρίκου» (Γυμν.)

18. Σχολή «Μ. Κρίκου» (Λύκειο)

ΓΥΜΝΑΣΙΑ - ΛΥΚΕΙΑ ΠΕΙ-

ΡΑΙΩΣ

Β' Λύκειο Θηλέων

Λύκειο 'Ελληνισμὸς (Λευκ. 3)

(Νηπιαγ. τάξ. Α', Β' Δημ.)

(Γ' Δ' Δημ.), (Ε' ΣΤ' Δημ.)

ΓΥΜΝΑΣΙΑ - ΛΥΚ. ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Γυμνάσιο 'Αλιάρτου Λεβαδείας,

Λύκειο 'Αλιάρτου Λεβαδείας, Γυμνάσιο 'Αρρ. 'Αργοστολίου (τάξ. Β), 3ον Λύκειο Θηλ. Θεσσαλονίκης, Γυμνάσιο Θηλ. 'Ιεράπετρας, Λύκειο Θηλ. 'Ιεράπετρας (τάξ. Β), Μικτό Γυμνάσιο καὶ Λύκειο Νεαπόλεως Κρήτης, Λύκειο Θηλέων Χαλκίδος.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Α' Περιφέρεια

17ον

Β' Περιφέρεια

5ον (τάξ. Δ')

ΙΔ' Περιφέρεια

1ον 'Ηλιουπόλεως

11ον 'Ηλιουπόλεως

Α' Περιφ. 'Αν. 'Αττικής

4ον 'Αγ. Παρασκευής

Γ' Περιφ. Πειραιώς

13ον Κερατσίνου

ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

4ον Νεαπόλεως Θεσ/νίκης, 'Αγ.

Παρασκευής Δράμας, 'Αγ. Πνεύ-

ματος Σερρών, Καστανούσσας Σιν-

τικής.

ΘΡΑΚΗ

Καστανεών 'Ορεστιάδος.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

'Αμοργιανών 'Αμφιλοχίας.

1ον 'Αμφιλοχίας, 2ον 'Αμφιλο-

χίας, 3ον 'Αμφιλοχίας, Βρουβιανών

'Αμφιλοχίας, Δρομίτσας 'Αμφιλο-

χίας, 'Ελαιοχωρίου 'Αμφιλοχίας,

'Εμπεσσού 'Αμφιλοχίας, Κεχρινίας

'Αμφιλοχίας, Πλακωτής 'Αμφιλο-

χίας, Πωγωνιάς 'Αμφιλοχίας, Σκα-

τζοκάμπου 'Αμφιλοχίας, Σπάρτου

'Αμφιλοχίας Σταθά 'Αμφιλοχίας,

Στάνου 'Αμφιλοχίας, Πύλης 'Αμφι-

λοχίας.

ΚΡΗΤΗ

2ον 'Ιεράπετρας, Λιμένος Χερ-

σονήσου 'Ηρακλείου.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Δημ. Σχολ. Καλού Νερού Φαρ-

σάλων.

ΒΡΑΒΕΙΟ Β'

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΛΥΚΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α' Γυμνάσιο Θηλέων Καλλιθέας,

Πειραματικό Σχολείο Παν/μίου

'Αθηνών.

ΓΥΜΝ. - ΛΥΚΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Μικτό Γυμνάσιο Δασκάτης Γρε-

βενών (τάξ. Β, Γ), Λύκειο 'Αρρ.

'Ιεράπετρας, Α' Γυμνάσιο Θηλ. Κα-

τερίνης (τάξ. Β-, Β-) (Λευκ. 2),

Μικτό Γυμνάσιο καὶ Λύκειο Λεω-

νιδίου Κυνουρίας (Λευκ. 2), Α' Γυ-

μνάσιο Θηλ. Μυτιλήνης, Α' Γυμνά-

σιο Θηλ. Ρεθύμνης.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Δ' Δημ. Περιφ. ΑΘΗΝΩΝ

54ο

ΙΔ' Δημ. 'Αθηνών

3ο 'Ηλιουπόλεως (Λευκ. 2)

Ε' Δημ. Πειραιώς

4ο 'Αγ. Δημητρίου Μπραχάμι

ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

'Αναρράχης 'Εορδαίας

57 Θεσσαλονίκης.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

6ο Αιγίου, 2ο Γαργαλιάνων Τρι-

φυλίας Β' Γαστούνης 'Αμαλιάδος

(Λευκ. 5).

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

'Αγραπιδόκαμπος 'Αμφιλοχίας,

'Αμπελακίου Βάλτου 'Αμφιλοχίας,

'Αλευράδας 'Αμφιλοχίας, 'Ανοιξιό-

τικου 'Αμφιλοχίας, Αύλακίου 'Αμ-

φιλοχίας, 'Αρειάδας 'Αμφιλοχίας,

Βαλμάδας 'Αμφιλοχίας, 'Αγ. Βαρ-

βάρας 'Αμφιλοχίας, Βαρειάδας 'Αμ-

φιλοχίας, Γιαννοπούλων 'Αμφιλο-

χίας, Δρυμού 'Αμφιλοχίας, 'Αγ.

Θεοδώρων, Θυρίου 'Αμφιλοχίας,

Καλυβίων 'Αμφιλοχίας, Κρικέλλου

Βάλτου 'Αμφιλοχίας, Λιασκόβου

'Αμφιλοχίας, Λουτρού 'Αμφιλοχίας,

Μαλεσιάδας 'Αμφιλοχίας, Μαρλε-

σίου 'Αμφιλοχίας, Μέγα Κάμπου

'Αμφιλοχίας, 'Αγ. Μηνᾶ 'Αμφιλο-

χίας, Μοναστηρακίου Βονίτσας 'Αμ-

φιλοχίας, Παραζαριτιάς 'Αμφιλοχίας,

Παληαμπέλων 'Αμφιλοχίας, Παλη-

αμπέλων Γιαννοπούλων Βάλτου 'Αμ-

φιλοχίας, Πατιοπούλων 'Αμφιλο-

χίας, Παυλιάδας 'Αμφιλοχίας, Πε-

ρατιάς Βονίτσας 'Αμφιλοχίας, Περ-

δικακίου 'Αμφιλοχίας, Πετρώνας

'Αμφιλοχίας, Πετσαλίων 'Αμφιλο-

χίας, Ποδογοράς 'Αμφιλοχίας, Πτε-

λέας 'Αμφιλοχίας, Ρουπακιάς 'Αμ-

φιλοχίας, 'Αγ. Τριάδος 'Αμφιλο-

χίας, Τρικλίνου 'Αμφιλοχίας, Τσού-

κας 'Αμφιλοχίας, Φλωριάδος 'Αμφι-

λοχίας, Χαλκοπούλων 'Αμφιλοχίας,

Χρυσορράχης 'Αμφιλοχίας.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

19ο Βόλου, Νέας Λαρίσης.

ΝΗΣΟΙ

'Απολλωνίας Σίφνου, Βλαχάτων

Κεφαλληνίας, 8ο Πόλεως Ρόδου,

5ο Χίου.

ΒΡΑΒΕΙΟ Γ'

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗ-

ΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΣΤ' Δημ. Πειραιώς

4ο Παλ. Φαλήρου.

ΝΗΣΟΙ

Μεγαλοχωρίου Λέσβου.

σχεδιάστε
ζωγραφίστε
καὶ σείς

"Η Σπουδή δι' ἀλληλογραφίας
τῆς Σχολῆς ABC προσαρμόζεται

στή ζωὴ τοῦ κάθε παιδιοῦ, τοῦ κάθε μεγάλου. (Γιὰ τὰ παιδιά ὑπάρχει
εἰδικὴ σειρά μαθημάτων). Δέν ἀπαιτεῖ πολὺ χρόνον. Βαλιτσάκι καὶ
ὕλικά ζωγραφικῆς σὰς προσφέρονται δωρεάν μετὰ τὴν ἐγγραφή σας.
Διακεκριμένοι σύγχρονοι καλλιτέχνες θὰ σὰς καθοδηγοῦν, θὰ σὰς
παρακολουθοῦν ἀτομικά σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τῆς σπουδῆς σας. Στὸ
τέλος δὲ θὰ σὰς χορηγηθεῖ δίπλωμα ἀπὸ τὴν ἐδρα τῆς Σχολῆς ABC
στὸ Παρίσι. Σὲ μερικοὺς μῆνες θὰ ξέρετε νὰ σχεδιάζετε καὶ ἡ ζωὴ σας
θὰ ἔχει πάρει ἓνα καινούργιο νόημα.

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΜΑΣ "Η ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΟ ΚΑΤΩΤΕΡΩ ΔΕΛΤΙΟ

ΕΡ 3/78 ΔΩΡΕΑΝ ΤΕΥΧΟΣ Παρακαλῶ στείλτε μου δωρεάν

καὶ χωρὶς ὑποχρέωσίν μου τὸ ἀναλυτικὸ εἰκονογραφημένο
τεῦχος ABC 'Εσώκλειω δρχ. 5 σὲ γραμματόσημα γιὰ ἐξόδο.

ΟΝΟΜΑ.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.....

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.....

ΤΗΛ.....

Τ.Τ.....

ΗΛΙΚΙΑ.....

ΣΧΟΛΗ ΔΕΘ ΣΧΕΔΙΟΥ-ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

'Αθήναι Πανεπιστημίου 10-Τηλ. 3617.811 Θεσσαλονίκη Τσιμισκή 68-Τηλ. 232.370

ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ

ΤΕΡΑΤΑ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ)

8

Σε λίγο σίμωσαν δυό βάρκες. Ήτανε φαλαινίδες του «Ρέπτον». Μέσα σ' αυτές βρισκόταν ο πλοίαρχος Κίγγ και 22 άντρες του πληρώματος. Είχαν εξαντληθεί από την τρομάρα, την κούραση και την πείνα, γιατί δεν πρόλαβαν να εφοδιαστούν με τρόφιμα. Ο πλοίαρχος του «Αγίου Ένώχ» τους δέχτηκε εύγενικά, κι ως είχανε φερθεί τόσο άσχημα. Πρόσταξε να τους δώσουν ζεστά ρούχα, ρούμι και φαγητό. Όπως του είπε ο Κίγγ, μαζί με το «Ρέπτον» χάθηκαν 13 άντρες.

9

Με τους 23 ανθρώπους, που είχαν προστεθεί, χειρότερη η θέση του γαλλικού φαλαινοθηρικού. Αυτό έκανε τον πλοίαρχο Μπουρκάρ νευρικό. Πώς θ' ανασηκωνόνταν το πλοίο; Θά 'πρεπε, για ν' αλαφρώσει να ρίχνανε στη θάλασσα τα πανιά και τα κατάρτια του...

Συζητώντας με τον Άγγλο συνάδελφό του το καφτό τούτο θέμα, τον ρώτησε σε τί, κατά τη γνώμη του, οφείλονταν η καταστροφή του «Ρέπτον».

— Άρμένιζα ήσυχος, γιατί είμαι βέβαιος πως έδω γύρω δεν υπάρχουν ύφαλοι. Κι όμως... Να πω ότι προσκρούσαμε σε θαλασσινό τέρας, το θεωρώ άφελεια.

— Είχατε μάθει πως οι ψαράδες της Πετροπαυλόφσκας είδαν ένα τέτοιο;

— Ναί. Οι ναύτες μου μάλιστα τρομοκρατήθηκαν όταν το άκουσαν. Σχημάτισαν την πεποίθηση πως ήταν καλαμάρι ή χταπόδι τεράστιων διαστάσεων. Και το λέγανε την ώρα του χαμού. Μά δσο γιγάντειο κι αν είναι ένα τέτοιο τέρας, δε μπορεί

να καταστρέψει παρά μιὰ βάρκα, μιὰ μαούνα, ένα μικρό καΐκι, έστω, όχι όμως καράβι μεγάλο και γερό σαν τα δικά μας.

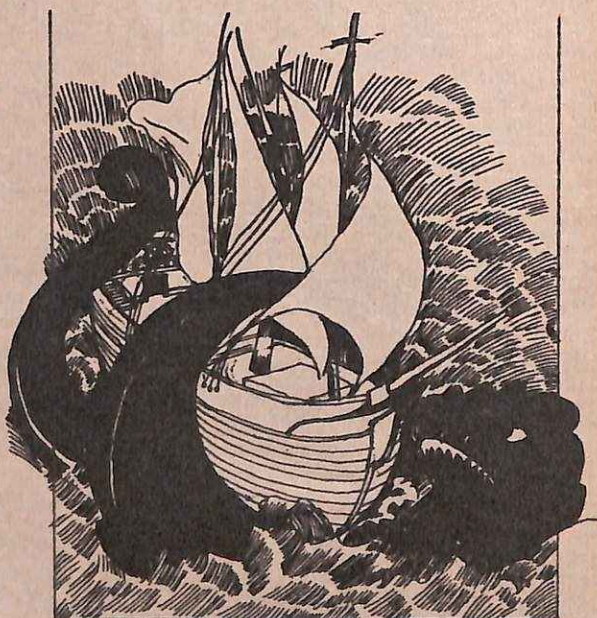
— Σ' αυτό συμφωνώ. Τέρατα τόσο δυνατά, μόνο στα παραμύθια υπάρχουν, είπε ο Μπουρκάρ.

— Ωστόσο, έκανε συλλογισμένος ο Κίγγ, σκεφθείτε πως όλοι μας έτυχε να ιδούμε σε τούτο το ταξίδι ναύαγια λογής - λογής, νεκρές, άκαμάκωτες φάλαινες, συντρίμια από φαλαινίδες... Πώς να μην πάει ο νους μας σε κάποιο τέτοιο τέρας;

— Όμως έσείς πιστεύετε ότι το «Ρέπτον» δέ χάθηκε από φίδι, ή χταπόδι, ή καλαμάρι, δεν είν' έτσι; ρώτησε ο πλοίαρχος του «Αγίου Ένώχ».

— Ούτε μου πέρασε από το νου. Μά όλοι οι άντρες που ήτανε μαζί μου στις φοβερές ώρες που σās ψάχναμε μες στην καταχνιά, λέγανε πως πέσαμε στα νύχια κάποιου τέτοιου υπερφυσικού θηριού...

— Το ίδιο πιστεύουν και μερικοί δικοί μας. Ο βαρελάς μάλιστα, πριν ακόμα άνοιχτούμε, έλεγε

— Οι άντρες μου λέγανε πως πέσαμε στα νύχια κάποιου υπερφυσικού θηριού, είπε ο Άγγλος πλοίαρχος.

στούς άλλους παρόμοια παραμύθια. Εγώ πιστεύω πως τα πλοία μας συνάντησαν ύφαλους που δεν είναι σημειωμένοι στους χάρτες του Ειρηνικού, σίγουρα γιατί τελευταία έχουν σχηματιστεί.

10

Η φουσκοθαλασσιά συνεχίζονταν ως τη νύχτα, μά ο «Άγιος Ένώχ» δεν είχε ξεκαθίσει. Στην άπελπισία του ο πλοίαρχος Μπουρκάρ έδωσε έντολή να κατεβάσουν όλες τις φαλαινίδες, βαρυφορτωμένες φυσικά, ακόμα και με πολύ χρήσιμα σκεύη, ελπίζοντας ότι έμα ξαλαφρώσει το φαλαινοθηρικό,

θα ξεκολλήσει. Όλοι, άξιωματικοί και ναύτες, έμειναν άγρυπνοι στο κατάστρωμα. Άξαφνα άκούστηκε να φωνάζει ο Έρτώ.

— Το καράβι ξεκάθισε. Σαλεύει!

— Σαλεύει, σαλεύει, έκραξε κι ο ύποπλοίαρχος Άλλότ.

Όλα τα μάτια ήταν στραμμένα στην επιφάνεια της θάλασσας, της μαύρης σαν του κοράκου τὰ φτερά. Ο Μπουρκάρ με δυό φανάρια που του φέρανε, πάσχιζε να ιδεί μήπως το τιμόνι του πλοίου είχε ξεφύγει από τα βελόνια του. Πέρασαν μερικές στιγμές, κ' έπειτα, στο ρώτημα του Άγγλου συνάδελφού του ο Μπουρκάρ άπάντησε στενάζοντας:

— Δυστυχώς παραμένουμε άκίνητοι! Βέβαια, σάλεψε λίγο το καράβι, τώρα όμως...

Σταμάτησε άπότομα ποιός ξέρει γιατί.

— Το κακό είναι πως δεν ξέρουμε καλά - καλά που βρισκόμαστε, έκανε σιγανά ο Έρτώ.

Ξαναβρίσκοντας την αυτοκυριαρχία του ο καπετάνιος του γαλλικού φαλαινοθηρικού, άπάντησε:

— Ξέρουμε, πάντως, ότι βρισκόμαστε στην κορυφή κάποιου άγνωστου βράχου, και πρέπει να δοξάζουμε τον Κύριο που δε βουλιάσαμε, και μās μένει ή ελπίδα να ξεκαθίσουμε όταν δυναμώσει ή φουσκοθαλασσιά...

11

Όλοι οι άξιωματικοί του «Αγίου Ένώχ» καθώς κι ο πλοίαρχος του άτυχου άγγλικού φαλαινοθηρικού, συμφώνησαν με το Μπουρκάρ. Οι ναύτες όμως, που σιγοκουβέντιαζαν συγκεντρωμένοι κοντά στο μεγάλο άλμπουρο, είχανε διαφορετική γνώμη. Δέ μπορούσαν, λέγανε, να καταλάβουν πως έγινε αυτό το κούνημα του καραβιού, ενώ ή θάλασσα ήτανε σχετικά γαλήνια.

— Άκούστε, λοιπόν, είπε ο καμακιστής Πέτρος Καρντέλ: θαρρώ πως κουνήθηκε ο ίδιος ο βράχος!...

— Για στεριανούς χαζούς μās περνās να πιστέψουμε κάτι τέτοιο; τον έκοψε ο μαστρο Τομάς ο σιδεράς. Πώς μπορεί να σαλεύει ο βράχος, λες κ' είναι σημαδούρα; Μόνο στα θέατρα είδα τέτοια πράματα, τον καιρό που δούλευα σε δαύτα. Ένώ μιλούσαν κάπως ζωηρά δυό - τρεις άλλοι λέγοντας ο καθένας ό,τι του κατέβαινε, ο Φερούς σύστησε να σωπάσουν και να πεί ο καθένας με τη σειρά τη γνώμη του ήσυχα και καθαρά.

Τότε παρουσιάστηκε ο βαρελάς.

— Άκούστε, είπε. Το καράβι θα ξεκολλήσει όταν τ' αποφασίσει το θαλάσσιο θηριό.

— Ποιό θηριό, μωρέ γρουσουζή;

— Αυτό που μās έχει μαγκώσει.

Ένώ σώπαιναν γεμάτοι τρόμο οι άλλοι, μπήκε στη μέση ο ναύκληρος.

— Βούλωστο, επιτέλους, γέρο - ξεκούτη, έκραξε.

— Σὺ να σωπάσεις, άκούστηκαν δυό - τρεις φωνές.

Ήτανε φανερό πως το πλήρωμα συμφωνούσε με τον Καμπιντουλέν.

Ο πλοίαρχος Μπουρκάρ, που είχε παρακολουθήσει τη συζήτηση τών άντρών του, άνησύχησε.

Φοβήθηκε μήπως πανικοβληθούν και χάσουν τα λογικά τους.

Προτού να λάβει τα μέτρα του, οι ναύτες άρχισαν να κατεβαίνουν στις φαλαινίδες.

Έβγαλε το περιστροφό του ο Μπουρκάρ, προχώρησε γοργά συντροφευμένος από τούς δυό ύποπλοιάρχους και το ναύκληρο, κ' έφώναξε.

— Σταθείτε! Όλοι στις θέσεις σας. Θά τινάξω στον άέρα τα μυαλά εκείνου που θ' άποπειραθεί να έγκαταλείψει το καράβι!

Κι άξαφνα, την τραγική εκείνη στιγμή, ο «Άγιος Ένώχ» ξανακουνήθηκε. Τρίξανε τα ξάρτια του, το σκάφος έγειρε, δεξιά πρώτα κ' έπειτα άριστερά, μετατοπίστηκε το δοιάκι κ' ή ρόδα άρχισε να γυρίζει με φόρα. Φωνές άπελπισμένων ανθρώπων άκούστηκαν.

— Όλοι στις βάρκες, στις βάρκες!

Ο Μπουρκάρ τα χρειάστηκε. Πήγε μ' ένα σάλτο κοντά στο βαρελά και του είπε:

— Σὺ, Καμπιντουλέν, φταίς για το κακό που γίνεται, και θά μου το πληρώσεις. Και γυρίζοντας προς το ναύκληρο, που τον συνόδευε, πρόστάξε:

— Πάρτονε και βάλτονε στα σίδερα!

— Έμένα, καπετάνιε, στα σίδερα, γιατί είπα την άλήθεια; άποκρίθηκε άτάραχα ο βαρελάς.

— Είπες την άλήθεια, έ;

— Μάλιστα, την άλήθεια...

Πριν καλά - καλά τελειώσει την άπολογία του, το καράβι όρθώθηκε άπότομα σκαμπανεβάζοντας, ενώ φάναν όχι από πολύ μακριά τρομαχτικά μουγκρητά. Κύματα θεόρατα σηκώθηκαν, κι ο «Άγιος Ένώχ» γλίστริσε τρίζοντας άπάνω στην επιφάνεια του κατασκότεινου Ειρηνικού ώκεανού.

Διασκευή Σ. Π.

(Συνεχίζεται)

Σχεδ. Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ

Η ΜΕΓΑΛΟΧΑΡΗ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 10)

Σμυρναϊός, που είχε σπουδάσει άρχιτεκτονική στη Βενετία. Απ' αυτή πήρε και την ιδέα της έξωτερικής μορφής. Ο ναός κτίστηκε άποκλειστικά με κυλαδικά μάρμαρα που ήλθαν από την Πάρο, τη Δήλο και τα λατομεία της Τήνου. Τρίλιτος βασιλική ή Έκκλησία της Ευαγγελιστρίας, με άέτωμα στην πρόσοψη και με κομψό παννύηλο κωδωνοστάσιο, άποτελεί το πρώτο άξιόλογο άρχιτεκτονικό μνημείο του νεοελληνικού πολιτισμού ύστερα από το 1821.

Η θαυματοργική εύρεση της εικόνας και ή άνοικοδόμηση του ναού πιστεύθηκε ότι άποτελεί σημείο θείας εύνοιας για την αίσια έκβαση του άγώνα, για τον όποιο ο Κολοκοτρώνης έπίστευε ότι από Θεός είχε βάλει την ύπογραφή του και πίσω δεν την ήπαιρνε να έλευθερωθεί το γένος τών Έλλήνων.

Γ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Γραφεία Συντάξεως: Λυκαβηττού 1 - Τηλ. 3613.571

Α' Περίοδος 1924-1941 — Β' Περίοδος Έτος 33ον — ΜΑΡΤΙΟΣ 1978 - ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 6

Επιτροπή συντάξεως του Περιοδικού

ΧΑΡ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ, ΣΤΑΘΗΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ,
Π. ΤΣΑΚΡΗΣ, ΜΙΧ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ,
ΧΡΙΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Σύμβουλος για την επιμέλεια της ύλης
ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθύνσεις σύμφωνα με το Ν.Δ. 346/69 άρθρο 2:
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Δώρος ντ' Ιστρία 22
Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
ΤΡΥΦΩΝ ΤΣΟΥΚΑΣ Πανσανίου 10 - ΑΘΗΝΑΙ Τ.Τ. 458

Τιμή Φύλλου Δρχ. 5 — Έτησια συνδρομή: Έσωτ. Δρχ. 50 (διά τὰ Σχολεία δρχ. 40) — Έξωτ. £ 1 ή \$ 3

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλούμε θερμά α) δόσεις καθυστερούν το χρέος τους στο περιοδικό να φροντίσουν το συντομότερο για την εξόφλησή του, β) τὰ εμβάσματα να γίνονται απρόσωπα: Ε.Ε.Σ.Ν., Λυκαβηττού 1, Αθήνας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ: 'Ακαδημαϊκός
Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Καθηγητής της
Παντείου 'Αν. Σχ. 'Επιστημών
Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδη-
μαϊκός
Β. ΚΟΥΡΙΑΣ: Καθηγητής Πανεπιστη-
μίου 'Αθηνών
Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ: Γεν. Διευθυντής
'Υπουργ. Πολιτισμού και 'Επιστημών

ΟΡ. ΛΟΥΡΙΑΝΣ: 'Ομότ. Καθηγητής
Πανεπιστημίου 'Αθηνών
Θ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΗΣ: 'Ακα-
δημαϊκός
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδημαϊκός
Α. ΤΕΡΖΑΚΗΣ: 'Ακαδημαϊκός
Ι. ΧΑΡΑΜΗΣ: 'Ακαδημαϊκός
ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ: 'Ακαδημαϊκός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

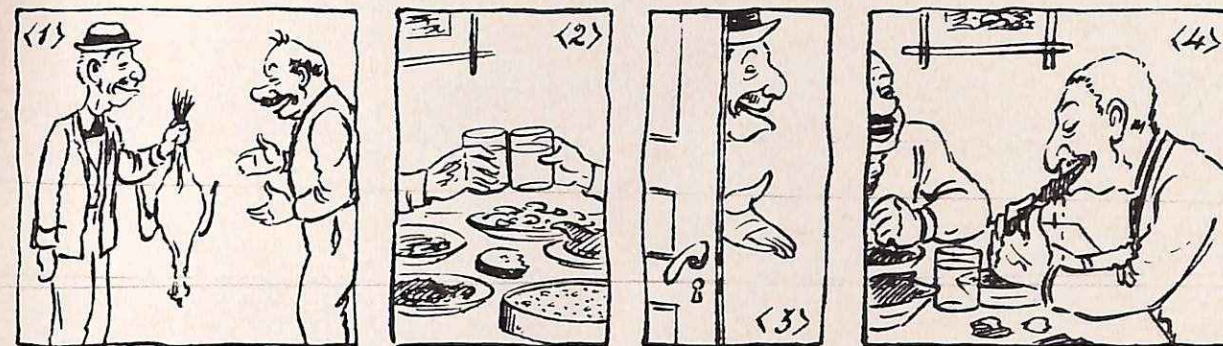
	Σελίς
Σ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ: 'Ο άιτός	1
Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: 'Αθήνα	2
Κ. ΠΑΛΑΜΑ, Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Ε. ΠΑΛΑΙΟ- ΛΟΓΟΥ — ΠΑΤΡΩΝΑ, Ν. ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗ: Ποιήματα	3
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Φτερουγίσματα	4
Α. ΒΑΡΕΛΛΑ: Τὰ πολεμικά μας ανακοινωθέντα	5
Α.Β.: 'Ο πρόδρομος της 'Ανοιξης	7
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποιήματα	7
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Παιδικές συγκινήσεις	8
Γ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ: 'Η Μεγαλόχαρη της Τήνου	9
Α. ΒΑΡΒΑΡΡΗΓΟΥ: 'Η Πύλη του 'Αδριανού	11
ΠΑΝ: 'Ο Ύψηλάντης και το χρέος του στην Πατρίδα	11
Μ. ΠΡΟΤΟΓΕΡΙΔΗ: 'Η Ιστορία του Ε.Ε.Σ. εικονο- γραφημένη	12
Χ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: 'Ο Τρελούλης	14
Α. ΜΕΤΑΞΑ: 'Η 'Ανοιξη ή γαλανή	15
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Έρυθροσταυρικές ειδήσεις	22
Ι. ΒΕΡΝ: Τὰ θαλασσινά τέρατα	30

CONTENTS

	Page
S. MYRIVILIS: The Kite	1
I. THEODORACOPOULOS: Athens	2
K. PALAMAS, M. STASSINOPOULOS, E. PALEO- LOGOU — PATRONA, N. TOUTOUNZAKIS: Poems	3
A. KARANTONIS: Flyings	4
A. VARELLA: Our War Communiqués	5
A.B.: Spring's Forerunner	7
TH. CONSTANTINOU: Poem	7
S. PANAGIOTOPOULOS: Children's Emotions	8
G. MOUSTAKIS: Virgin Mary's Icon on Tinos island	9
A. VARVARRIGOS: Hadrian's Gate	11
PAN: Ypsilantis and duty to the Fatherland	11
M. PROTOGERIDIS: The Illustrated History of the H.R.C.	12
CH. ADAMOPOULOS: A Foolish Kid	14
A. METAXA: The Blue Sea	15
EDITORIAL: Red Cross News	22
J. VERN: The Sea Monsters	30

Η ΚΟΤΑ ΚΑΙ Η ΣΟΥΠΑ ΤΗΣ

Στίχοι, σκίτσα Α. ΒΩΤΤΗ

Στή γιορτή του μία κότα πήγε ο κυρ' - Κωστής στον Πάνο,
κι ο κυρ' - Πάνος τούπε «άτσε, τὸ τραπέζι νὰ σοῦ κάνω».
Έκανε βραστή τὴν κότα μὲ μιὰ σούπα θαυμαστή!

Εἶχε καὶ σαλατικά
καὶ κρασάκι καὶ γλυκά,
κ' ἔτσι ἓνα τραπέζι πρώτης τοῦκανε τοῦ κυρ' - Κωστή!

Σὲ δύο μέρες νάτος πάλι ὁ Κωστής τὸ μεσημέρι:
«Πάνο μου, ἐκείνη ἡ κότα ἡ παχιά, ποὺ σοῦχα φέρει,
σὰν καλὴ δὲν ἦταν; «Θαῦμα!» «Τὴ θυμάσαι;» «Τὴ θυμάμαι.

Κάτσε πάλι γιὰ νὰ φάμε»...
Κ' ἔκατσε ὁ Κωστής πάλι
κ' ἔφαγε ἓνα κατσικάκι, ἀπ' τὰ πόδια ὡς τὸ κεφάλι!

Ύστερα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες, μεσημέρι παρὰ κατὶ,
νὰ στήν πόρτα δύο μουσάτοι:
«Έ, κυρ'-Πάνο, δὲ μὰς ξέρεis; Εἴμαστε ξαδέφια πρώτα
τοῦ Κωστή, ποὺ σοῦχε φέρει τὴν τετράπαχη τὴν κότα»...
«Μπά; Καθίστε γιὰ νὰ φάμε»... Καὶ κατὰπιανε καὶ τοῦτοι
τρεῖς μπριζόλες κ' ἓνα μπουτί!

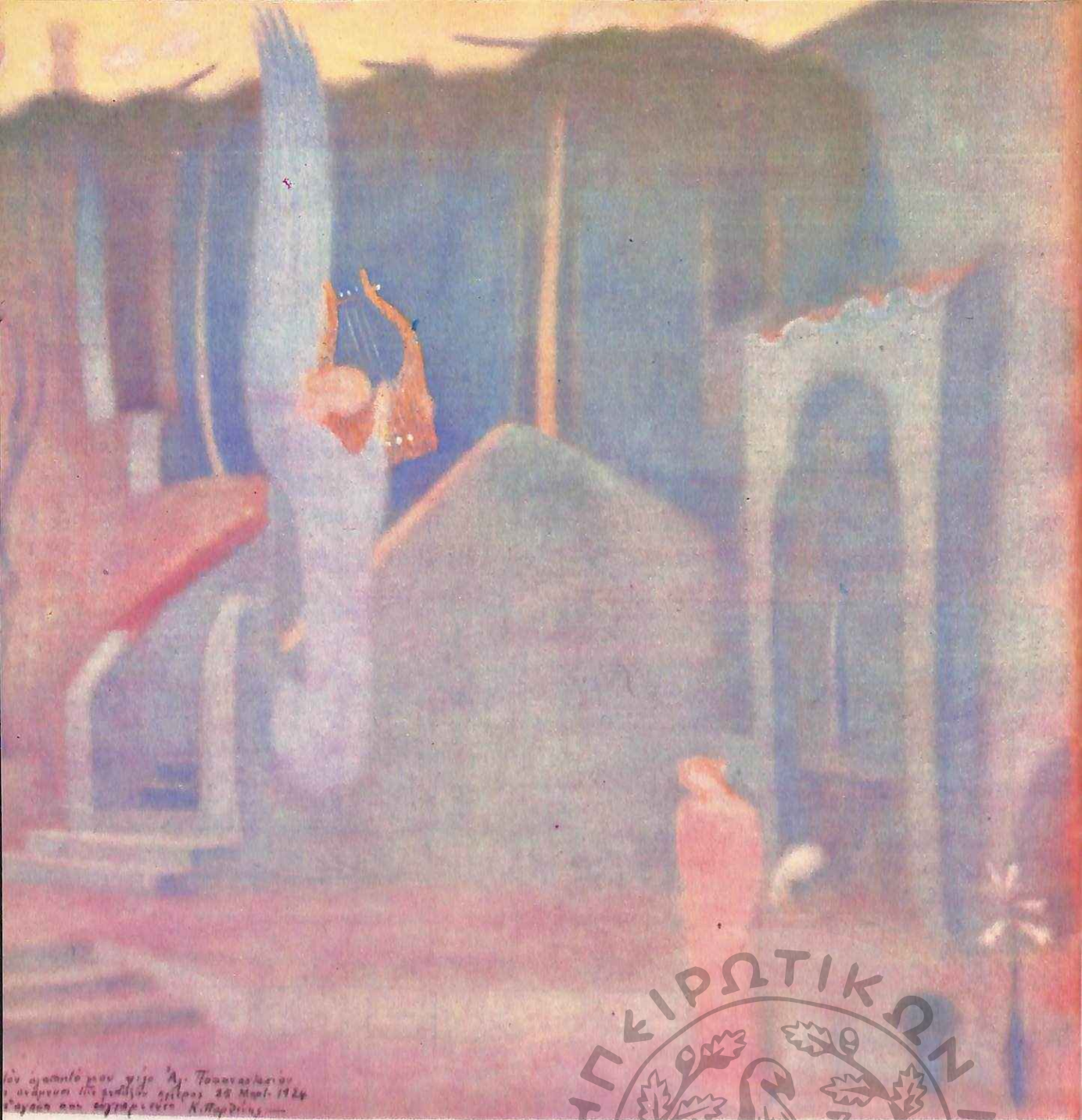
Μὰ ἓνα μεσημέρι πάλι
μιὰ παρέα ξεπροβάλλει
καὶ μὲ γλύκα τοῦ δηλώνει:
«Έμεῖς εἴμαστε γεῖτόνοι
ἐκείνων τῶν δύο μουσάτων, ποὺ ξαδέφια εἶναι πρώτα
τοῦ Κωστή, ποὺ σοῦχε φέρει τὴν τετράπαχη τὴν κότα»...

«Μπά; Καθίστε γιὰ νὰ φάμε»... Κι ὀρχινὰ τὸ πανηγύρι:
«Όλοι κάθονται στὸ γύρο — πέντε ἄτομα θαρρῶ —
καὶ σὲ λίγο ἀπ' τὴ σουπιέρα ὁ κυρ' - Πάνος τοὺς σερβίρει
μοναχά... βραστό νερό!

«Τ'εἶν' αὐτό;!» φωνάζουν ὅλοι. Καὶ μὲ δίχως μούπες-σούπα,
ὁ κυρ' - Πάνος μὲ γαλήνη κι ἀρχοντιά ξεχωριστή:
«Εἶν' ἡ σούπα, λέει, τῆς σούπας, ποὺ ἐβγήκε ἀπὸ τὴ σούπα
τῆς παχιάς ἐκείνης κότας τοῦ φιλότου μου Κωστή»...

Τὸ ΕΞΟΦΥΛΛΟ μας εἶναι συμβολικὴ σύνθεση τοῦ ΒΡΥΖΑΚΗ, ποὺ τιλοφορεῖται «'Η Ἑλλάς συγκολεῖ τὰ τέκνα της»
ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὸ Εἰκοσιένα. Τὸ οπισθόφυλλο εἶναι ὁ περίφημος «Εὐαγγελισμὸς» τοῦ ΠΑΡΘΕΝΗ. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ
ἐξαιρετὰ ἔργα ἀνήκουν στὴν Ἑλληνικὴ Πνευματικὴ, τῆς ὁποίας ὁ Διευθυντὴς κ. Δ. ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΣ εἶχε τὴν καλω-
σύνη νὰ μὰς ἐπιτρέψει τὴν ἀναπαραγωγὴν.

Τὸν ἀγαπᾶτε καὶ γιὰ τὸν Ἄγ. Γεωργίου
καὶ ἀναμνηστὴ τοῦ ἐκείνου ἁγίου 28 Μαρτ. 1924
ἔγραψα καὶ ἐκτύπησα Κ. Μαρδύρης.

**ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ**

